

БЕОГРАДСКА ¹⁹⁵⁶
ПОСЛОВНА ШКОЛА
ВИСОКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА

Булевар Краљице Марије 73, 11000 Београд
Телефон: +381 3042 300
www.bbs.edu.rs, email: info@bbs.edu.rs

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

БЕОГРАД
2016.

САДРЖАЈ

УВОД	3
СТАНДАРД 1 СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА	6
СТАНДАРД 2 СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА.....	11
СТАНДАРД 3 СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА.....	19
СТАНДАРД 4 КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА.....	24
СТАНДАРД 5 КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА.....	41
СТАНДАРД 6 КВАЛИТЕТ НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА	51
СТАНДАРД 7 КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА.....	55
СТАНДАРД 8 КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА.....	59
СТАНДАРД 9 КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА.....	64
СТАНДАРД 10 КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ	70
СТАНДАРД 11 КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ	74
СТАНДАРД 12 ФИНАНСИРАЊЕ.....	78
СТАНДАРД 13 УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА	82
СТАНДАРД 14 СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА.....	86

УВОД

Београдска пословна школа – Висока школа струковних студија је образовна институција чији је оснивач Република Србија у складу са Законом.

Школа послује на основу Дозволе за рад, бр. 01 937-1, од 18.09.2007. год. издате од стране Министарства просвете, а на основу Уверења о акредитацији Школе и студијских програма, бр 01-695, од 21.06.2007. године, издатог од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије. БПШ-ВШСС је добила допуну дозволе за рад за 3 акредитована програма специјалистичких струковних студија и 2 нова студијска програма основних струковних студија као и за основне струковне студије у високошколским јединицама ван седишта установе без својства правног лица од Комисије за акредитацију и проверу квалитета Републике Србије (www.bbs.edu.rs/Akreditacija.aspx).

Школа је уписана у Судски регистар код Трговинског суда у Београду, бр. рег. улошка 5-443-00, Скраћени назив Школе је БПШ – ВШСС, Седиште Школе је у Београду, ул. Краљице Марије, бр. 73.

Дугогодишње искуство резултирало је перманентним високим интересовањем за студије у БПШ – ВШСС, као и бројем дипломираних студената који су у привреди и другим институцијама у земљи и иностранству успешно имплементирали стечена практична знања.

Школа обавља делатност високог образовања, у складу са дозволом за рад, остварује акредитоване студијске програме основних струковних и специјалистичких студија, изводи образовне курсеве у циљу образовања током читавог живота и друге облике студија за стицање знања, стручног образовања и усавршавања.

Студијски програми су конципирани по узору на угледне светске пословне школе у тежњи да се студије у БПШ – ВШСС приближе захтевима и принципима савремених токова образовања у свету у области пословних студија.

У том смислу БПШ – ВШСС је дефинисала јединствену политику квалитета као основну смерницу у имплементацији система менаџмента квалитетом према захтевима стандарда серије SRPS ISO 9001: 2008 (O-0001).

ИСТОРИЈАТ

Иницијативу за оснивање више економско-комерцијалне школе покренуло је Друштво економиста Србије, тадашње привредне коморе (Савезна спољнотрговинска комора, Савезна индустријска комора и Трговинска комора СР Србије) и банака (Народна банка, Југословенска инвестициона банка и Савез комуналних банака Србије).

Увиђајући потребе привреде у новим условима за кадровима са вишом стручном спремом, Скупштина Србије је у првој половини 1956. године донела Закон о вишим школама, а затим и Одлуку о оснивању Више комерцијалне школе у Београду 29.06.1956. година а Школа је почела са радом 1. новембра 1956. године.

Савезна спољнотрговинска комора у јесен 1960. године основала је Вишу школу за спољну трговину. Интеграцијом трију сродних виших економских школа формирана је Виша економска школа, која је почела рад 1. октобра 1968. године.

Уредбом СИБ-а 1958. године формирана је Виша статистичка школа као Школа савезног значаја финансирана из Савезног буџета.

Виша школа за примењену информатику почела је рад школске 1972/73. године на иницијативу Посебне заједнице за образовање кадрова у информатици.

Почетком 1976. године на иницијативу Секретаријата за образовање и науку СР Србије, дошло је до интеграције ове две школе у Вишу школу за примењену информатику и статистику.

Виша школа за економију и информатику основана је 1987. године, интегрисањем Више економске школе и Више школе за примењену информатику и статистику, као производ повезивања економије и информатике у пословној едукацији.

Увођењем већег броја смерова за образовање нових стручних профила, 1989. године указала се потреба да Школа промени свој назив у Виша пословна школа, јер је по новој концепцији плана и програма заиста постала Пословна школа.

Значајном променом концепт студирања 2002. године, прерастајући из двогодишњих у трогодишње примењене студије, које чине темељ пословне едукације данас, Виша пословна школа мења назив у Београдска пословна школа. Основна оријентација Београдске пословне школе постаје пружање знања и вештина потребних за дугорочан успех у послу који је изложен технолошким и тржишним променама.

Београдска пословна школа 2007. године на основу Одлуке Комисије за акредитацију, добила је акредитацију за високу школу струковних студија, за све студијске програме.

МИСИЈА

Обезбеђење квалитетних, модерних програма који интегришу савремене наставне програме са развојем професионалних способности што ће омогућити студентима да достигну своје животне, личне и професионалне циљеве.

Образовање стручњака према потребама савременог окружења уз стално организационо и методолошко усавршавање.

Обезбеђивање модерних студијских програма представља спој интелектуалног и културног наслеђа а како би се створили услови за индивидуални и интелектуални развој студената у духу предузетништва.

Интердисциплинарно образовање и континуирано прожимање теоријске и практичне наставе оспособљава студенте за извршење конкретних послова и задатака.

ВИЗИЈА

Своју будућност БПШ – ВШСС види у перманентној модернизацији и усклађивању студијских програма са динамичним потребама из окружења и остварењу међународно признатог места за стицање знања и образовања из мултидисциплинарних научних области.

ШКОЛА ДАНАС

Визија БПШ – ВШСС базира на идеји да свој едукативни систем побољшава примењујући високи професионализам и највише етичке принципе.

БПШ је образовна институција која пратећи домаће и светске трендове из мултидисциплинарних научних области информатичког и економског усмерења, промовише концепт примењених студија, изграђујући управо оне вештине и способности код студената које захтева савремено друштво.

Унапредивши наставне програме прилагођава их интердисциплинарним програмима за нове професије створене у актуелној технолошкој ери.

Школа има 6 амфитеатра, 20 слушаоница, 9 студентских Интернет учионица, климатизовану и удобну библиотеку и читаоницу са 120 места, а простире се на 12.141м². Четири стотине рачунара стоји на располагању у сваком тренутку свим студентима и запосленима. Најновији и најактуелнији рачунарски софтвер имплементиран је у процес наставе. Београдска пословна школа ВШСС омогућава да сваки студент у току реализације практичног дела наставе самостално користи рачунар.

Континуитет у раду, педесетогодишње искуство, осавремењени наставни програми, изузетни услови студирања и техничке могућности, чине БПШ данас најатрактивнијом и највећом школом не само у Србији, већ и на Балкану.

СТАНДАРД 1 СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

СТАНДАРД 1: СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 1

Београдска пословна школа – Висока школа струковних студија свој идентитет гради већ шездесет година. Делатност образовања, БПШ-ВШСС регистровала је у складу са Законом о високом образовању и другим важећим прописима, а дефинисала Статутом.

Своју делатност, БПШ-ВШСС реализује кроз седам студијских програма основних струковних студија и три студијска програма специјалистичких струковних студија, који су усвојени по процедури коју прописује Закон о високом образовању. Студијски програми основних струковних студија су: Пословна информатика и е-бизнис, Менаџмент, Финансије, рачуноводство и банкарство, Маркетинг и трговина, Порези и царине, Јавна управа и Менаџмент туризма, док су студијски програми специјалистичких струковних студија: Менаџмент рачуноводства, контрола и ревизија, Стратегијски финансијски менаџмент и Менаџмент пословних процеса. Наставно веће БПШ-ВШСС усвојило је све наставне планове и програме. Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на својој седници одржаној 02.06.2007. године, утврдила је да су испуњени сви Законом прописани услови и стандарди и на основу тога у првом акредитационом циклусу, Београдској пословној школи – Високој школи струковних студија издала Уверење о акредитацији високошколске установе и Уверења о акредитацији њених пет студијских програма основних струковних студија бр. 612-00-1163/2006-04. У другом акредитационом циклусу, 2012. године, БПШ-ВШСС 04.07.2012. године, поново је добила акредитацију свих пет студијских програма основних струковних студија бр. 612-00-00123/2012-04. Исте године, БПШ-ВШСС је испунила све акредитационе услове и Комисија за акредитацију и проверу квалитета је 02.06.2012. године издала Уверење о акредитацији следећа три студијска програма специјалистичких струковних студија: Менаџмент рачуноводства, контрола и ревизија, Стратегијски финансијски менаџмент и Менаџмент пословних процеса, под бројем 612-00-00123/2012-04. Студијски програми основних струковних студија, Јавна управа и Менаџмент туризма, акредитовани су од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета 04.07.2014. године Уверењем о акредитацији студијских програма бр. 612-00-0965/2014-04.

Београдска пословна школа – Висока школа струковних студија препознала је значај квалитета високошколског образовања као део своје мисије, а обезбеђење квалитета као свој стратешки задатак. Имајући у виду захтеве стандарда и смернице Националног савета за високо образовање, као и чињеницу да је неопходно успостављање институционалног система управљања квалитетом, који ће створити механизам за континуирано побољшање кроз праћење, процену, обезбеђење и унапређивање квалитета у свим областима рада, БПШ-ВШСС кроз своје активности посвећено реализује усвојену Стратегију обезбеђења квалитета. Овим документом у области обезбеђења квалитета, дефинисани су мисија, визија, циљеви, опредељења и принципи институционалног система обезбеђења и унапређивања квалитета, утврђене су области обезбеђења квалитета и субјекти система обезбеђења квалитета, као и мере за обезбеђење квалитета и начин операционализације система обезбеђења квалитета. Стратегија обезбеђења квалитета унапређена је, како би била усаглашена са политиком квалитета БПШ-ВШСС, која је преиспитана и поново усвојена 19.10.2015. године. БПШ-ВШСС настоји да креирањем културе квалитета подстакне деловање свих чланова високошколске заједнице (наставног и ненаставног особља и студената) на

побољшању свих аспеката деловања институције као и свих њених делова, тако што ће неговати креативност и иновативност. Циљ изградње система менаџмента квалитета Београдске пословне школе, стога није контрола, већ стварање механизма за континуирана побољшања. Стратегија, која у свој фокус ставља квалитет, тежи систему са којим ће се запослени у БПШ-ВШСС идентификовати, као и препознавању најбољег решења развоја пословних процеса у складу са мисијом и могућностима које окружење дозвољава.

Обезбеђењу квалитета свакако доприноси и традиција дуга шездесет година у доследном спровођењу усаглашених поступака контроле, свест о потреби за сталним унапређењем квалитета, као и добра пракса негована од оснивања установе 1956. године све до данас.

Усвајањем Стратегије обезбеђења квалитета, БПШ-ВШСС се определила да спровођењем визије и мисије перманентно поштује принципе дефинисане чланом 4. Закона о високом образовању, испуњава постављене циљеве и предузима мере за обезбеђење квалитета, укључивањем свих дефинисаних субјеката, како би своју делатност реализовала у складу са политиком квалитета.

Стратегија обезбеђења квалитета и Акциони план за спровођење Стратегије, доступни су јавности путем сајта БПШ-ВШСС.

б) SWOT анализа

У циљу препознавања предности, слабости, могућности и опасности у области обезбеђења квалитета, периодично се спроводи SWOT анализа, на основу које се предлажу мере за унапређење квалитета, кроз елиминисање слабости, а у циљу побољшања услова школовања струковних пословних информатичара, менаџера, економиста и правника, са аспекта свих учесника у процесу - студената, наставника, послодаваца и целокупне друштвене заједнице.

S – (Strengths): Предности	W – (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Традиција испуњавања захтева које прописује Министарство просвете дуга шездесет година +++ - Преиспитана и усвојена Стратегија обезбеђења квалитета и одговарајући Правилник +++ - Мере за обезбеђење квалитета, субјекти обезбеђења квалитета и области обезбеђења квалитета су јасно дефинисани +++ - Преиспитана и усвојена политика квалитета +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна мотивисаност студената за укључивање у процесе које сматрају формалношћу и не препознају као кључне за увођење промена ++ - Пасивност и суздржаност једног броја наставника и сарадника према променама ++ - Недовољно развијена култура квалитета ++

<p>- Добра сарадња са привредом која обезбеђује повратне информације ++</p>	
<p>О – (Opportunities): Могућности</p>	<p>Т- (Threats): Опасности</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Сертификација према стандарду ИСО 9001 +++ - Боље повезивање са дипломираним студентима преко Алумни организације +++ - Годишње преиспитивање од стране руководства даје могућности за даље унапређење квалитета +++ - Укључивање што већег броја наставника, сарадника и запослених у едукативне семинаре посвећене обезбеђивању квалитета ++ - Међународна сарадња и скупови пружају информације како се ове активности спроводе у развијеним земљама ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна свест појединих учесника у процесу образовања о значају спровођења Стратегије обезбеђења квалитета +++ - Сертификација стандарда ИСО 9001 захтева значајна новчана средства +++ - Обуке из области обезбеђења квалитета захтевају одређена новчана средства ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 1

- Додатно мотивисати студенте бољим информисањем о њиховој улози у обезбеђењу квалитета.
- Иницирати активности које доприносе јачању свести о значају Стратегије обезбеђења квалитета, како би се омогућила већа укљученост наставника, сарадника и запослених и смањило отпор променама.
- Више подстицати проактивно деловање, иновативност и креативност како би се унапредила култура квалитета.

- Сертификовати систем квалитета према стандарду ИСО 9001 који пружа системско и континуирано обезбеђење квалитета.
- Развити алумни организацију, како би се тако добијене повратне информације користиле за унапређење квалитета.

г) Показатељи и прилози за стандард 1

БПШ-ВШСС, на основу свега изложеног, испуњава захтеве Стандарда 1, имајући у виду да се интензивно и на више начина бави побољшањем квалитета целокупног процеса рада, у коме сви субјекти имају дефинисане улоге. То је додатно подржано чињеницом да је препозната потреба и извршено преиспитивање и допуна Стратегије обезбеђења квалитета, како би се понудио прецизнији оквир за дефинисање будућих акционих планова и њихово доследно спровођење.

Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета

Прилог 1.1.а. Одлука о усвајању Стратегије обезбеђења квалитета

Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета

Прилог 1.3. Акциони план за спровођења Стратегије

Прилог 1.3.а. Одлука о усвајању акционог плана

СТАНДАРД 2

СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 2

Стандарди квалитета и надлежности субјеката у систему мера обезбеђења квалитета, као и поступци за обезбеђење квалитета БПШ-ВШСС, постављени су и уређени следећим општим актима:

1. Статут БПШ-ВШСС (донет 10. 02. 2016. на предлог Наставног већа од 26. 01. 2016. године);
2. Стратегија обезбеђења квалитета;
3. Политика квалитета;
4. Правилник о стандардима и поступцима обезбеђивања и самовредновања квалитета;
5. Документа система менаџмента квалитета.

Статутом БПШ-ВШСС дефинисано је да су сви запослени одговорни за развој и обезбеђење квалитета рада и пружају пуни допринос политици квалитета Школе одговарајућим личним, научним и стручним развојем и доприносом у раду и унапређењу процеса рада, постизањем високих стандарда у свим пословним процесима Школе. Статутом БПШ-ВШСС постављена су основна начела обезбеђења квалитета и прописане следеће надлежности појединих органа из области обезбеђења квалитета:

Одбор за квалитет:

- ♦ врши имплементацију стандарда квалитета ISO 9001;
- ♦ организује интерне провере квалитета свих пословних процеса Школе;
- ♦ утврђује превентивне и корективне мере, као и мере за унапређење свих пословних процеса Школе;
- ♦ припрема преиспитивање система квалитета најмање једном годишње;
- ♦ израђује извештаје о самовредновању на основу спроведеног преиспитивања система квалитета.

Наставно веће:

- ♦ усваја процедуре система квалитета, на предлог Центра за квалитет и самовредновање.

Веће студијског програма:

- ♦ разматра извештаје руководиоца студијског програма о реализацији наставног процеса на студијском програму, анализира и предлаже неопходне мере ради подизања квалитета и побољшавања извођења предавања, вежби и других облика наставе;

Катедра:

- ♦ се стара о спровођењу стратегије и политике квалитета и предлаже мере за корекцију уочених недостатака.

Студентски парламент:

- ♦ бира представнике студената који учествују у раду органа Школе када се одлучује о питањима која се односе на осигурање и оцену квалитета наставног процеса, реформу студијских програма, анализу и оцену ефикасности студија, утврђивање ЕСПБ бодова, заштиту права студената и унапређење студентског стандарда студената Школе;

- ♦ учествује у поступцима самовредновања Школе.

Стратегија обезбеђења квалитета дефинише мисију, визију, циљеве, опредељења и принципе институционалног система обезбеђења и унапређивања квалитета, утврђује области обезбеђења квалитета и субјекте система обезбеђења квалитета, као и мере за обезбеђење квалитета и начин операционализације система обезбеђења квалитета. Стратегија обезбеђења квалитета, која је донета и усвојена 19.10.2010. године, преиспитана је и унапређена, како би била усаглашена са преиспитаном и унапређеном политиком квалитета БПШ-ВШСС, у циљу унапређења квалитета управљања свим пословним процесима Школе.

Политика квалитета преиспитана је и поново усвојена 19.10.2015. године. Изјава о политици квалитета истиче опредељење БПШ-ВШСС за континуирано унапређење квалитета образовања кроз усавршавање кадрова, студијских програма, стално унапређење перформанси пословних процеса и обезбеђење квалитетних услова рада, уз помоћ и подршку свих запослених, у циљу креирања квалитетних и модерних студијских програма који развијају професионалне способности студената у правцу постизања личних и професионалних циљева и испуњења потреба и очекивања савременог окружења.

Правилником о стандардима и поступцима обезбеђивања и самовредновања квалитета дефинишу се надлежности и начин рада органа и тела одговорних за обезбеђење, контролу, унапређење и развој квалитета, начин провере утврђених стандарда квалитета, као и начини и поступци обезбеђивања и самовредновања квалитета.

Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета утврђују се за следеће области:

- ♦ Студијски програми;
- ♦ Наставни процес;
- ♦ Научноистраживачки и стручни рад;
- ♦ Рад и избор наставника и сарадника;
- ♦ Рад студената;
- ♦ Уџбеници, литература, библиотечки и информатички ресурси;
- ♦ Простор и опрема;
- ♦ Управљање и ненаставно особље;
- ♦ Финансирање БПШ-ВШСС;
- ♦ Улога и допринос студената у процесу самовредновања, провере и обезбеђења квалитета;
- ♦ Систем управљања квалитетом.

Овим Правилником прецизно су дефинисана задужења Одбора за квалитет, декларисана у Статуту. Одбор за квалитет

- ♦ Припрема и предлаже стандарде и поступке обезбеђења квалитета;
- ♦ Припрема Стратегију обезбеђења квалитета и акционе планове за спровођење исте;
- ♦ Организује прикупљање, систематизовање и обрађивање података за самовредновање и оцену квалитета у Школи;
- ♦ Саставља писмени извештај о нивоу постигнутог квалитета у Школи једном годишње који подноси директору;
- ♦ Саставља писмени извештај о самовредновању;

- ◆ Предлаже мере за унапређење квалитета;
- ◆ Обавља и друге послове из своје надлежности у складу са Статутом и овим Правилником.

У циљу имплементације принципа међународног стандарда квалитета, БПШ-ВШСС је:

- Идентификовала процесе потребне за систем менаџмента квалитета и примењује их у целој организацији БПШ – ВШСС (Мапа процеса О-0003);
- Утврдила међусобну повезаност ових процеса (Мапа процеса О-0003);
- Утврдила критеријуме и методе потребне да се осигура ефективност извођења и контроле процеса (П-3003);
- Осигурала расположивост ресурса и информација неопходних за подршку извођењу и праћењу процеса;
- Осигурала праћење, мерење и анализу процеса и њихових перформанси;
- Применила мере неопходне за остварење планираних резултата и стално унапређење процеса;
- Идентификовала и обезбедила праћење процеса из *аутсорса* ради остварења усаглашености са захтевима БПШ – ВШСС, и то у оквиру основног процеса – *Стручна пракса* и у оквиру процеса подршке *Издавачка делатност и библиотека*. Критеријуми прихватања производа и услуга дефинисани су Правилником о издавачкој делатности, Правилником о ближем уређивању поступка јавних набавки, Уговорима за штампу уџбеничке литературе, Уговорима за обављање стручне праксе студената БПШ – ВШСС и радним упутством Реализација стручне праксе студената.

Преиспитивање испуњености захтева БПШ – ВШСС обавља Комисија или одговорно лице за преиспитивање, попуњавањем Записа о преиспитивању испуњености захтева за производ/услугу из аутсорса (З-3000б).

У оквиру БПШ – ВШСС идентификовано је седам пословних процеса са власницима процеса који су носиоци овлашћења и одговорности. Пословни процеси БПШ – ВШСС јесу:

1. Реализација наставе:
  - ◆ Теоријска и практична настава;
  - ◆ Стручна пракса.
2. Управљање ресурсима:
  - ◆ Управљање кадровима и правни послови;
  - ◆ Управљање финансијама;
  - ◆ Набавка;
  - ◆ Општи технички послови (одржавање);
  - ◆ Физичко-техничко обезбеђење.
3. Информационо-комуникациони систем.
4. Издавачка делатност и библиотека:
  - ◆ Издавачка делатност;
  - ◆ Библиотека.
5. Студентски сервис.

6. Менаџмент БПШ – ВШСС.

Пројектован је минимални обим **докумената система квалитета** у складу са захтевима стандарда водећи рачуна о корисности за пословање и поштујући прописе.

- Пословник о квалитету;
- Политика квалитета;
- Циљеви квалитета;
- Процедуре квалитета;
- Радна упутства;
- Записи.

Процедуре система квалитета дате су у табели 2.1.

Табела 2.1. Процедуре система квалитета

Ред. бр.	Назив документа	Шифра документа
1	Управљање документима	П-1001
2	Управљање записима	П-1002
3	Интерне провере	П-1003
4	Управљање неусаглашеном услугом	П-1004
5	Корективне мере	П-1005
6	Превентивне мере	П-1006
7	Наставни процес	П-2001
8	Студентски сервис	П-3001
9	Мерења и анализе	П-3003
10	Информационо-комуникациони систем	П-3201
11	Управљање финансијама	П-3121
12	Управљање пројектом	П-3006

Процедура система квалитета БПШ – ВШСС *Мерења и анализе* (П-3003) предвиђа праћење и мерење перформанси процеса и мерење задовољства корисника.

Стандарди за обезбеђење квалитета садрже минимални ниво квалитета рада, што је предвиђено у документу **Параметри за праћење и мерење перформанси процеса**.

Усвојени Параметри за мерење перформанси процеса, планирани су и мере се у свим процесима БПШ-ВШСС. Пројектовани ефекат датих параметара мери се преко извора информација, као што су записници, анкете, записи, извештаји и евиденције, који могу послужити као објективан доказ.

Пословником о квалитету (О-0002) постављени су стандарди квалитета БПШ-ВШСС и утврђене надлежности појединих субјеката у систему мера обезбеђења квалитета.

Поступци за обезбеђење квалитета утврђују се усвојеним Процедурама и Радним упутствима, посебно за сваку област обезбеђења квалитета тако што се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета.

Пословник о квалитету и Изјава о политици квалитета усвојени су на Савету Школе, а на предлог Одбора за квалитет.

Процедуре система квалитета усвојене су на Наставном већу школе, на предлог Одбора за квалитет.

У тренутку анализе овог стандарда, почетком 2016. године, у току је ажурирање и унапређење докумената система квалитета које има за циљ унапређење процеса обезбеђења квалитета пословних процеса БПШ-ВШСС.

Поред наведених докумената, који су на експлицитан начин дефинисали поступке за обезбеђење и унапређење квалитета, могло би се рећи да су и сви остали правилници везани за рад појединачних стручних тела или пословних процеса Школе, писани и усвајани имајући у виду процес унапређење квалитета.

б) SWOT анализа стандарда 2

У циљу препознавања предности, слабости, могућности и опасности у области стандарда и поступака за обезбеђење квалитета, у одређеним временским интервалима спроводи се SWOT анализа, на основу које се предлажу мере за унапређење квалитета, кроз елиминисање слабости, а у циљу побољшања поступка провере и унапређења квалитета у БПШ-ВШСС.

S – (Strengths): Предности	W – (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Добро дефинисан и јасно постављен систем квалитета +++ - Преиспитана и усвојена Изјава о политици квалитета +++ - Јасно подељене надлежности између субјеката обезбеђења квалитета ++ - Преиспитана и у поступку унапређења документа система квалитета +++ - Преиспитани и усвојени правилници који ближе уређују поступак обезбеђења квалитета +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољно често преиспитивање докумената који уређују обезбеђење квалитета +++ - Пасивност и суздржаност једног броја наставника и сарадника према променама ++ - Недовољна едукација субјеката о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета ++
O – (Opportunities): Могућности	T- (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - Континуирана тежња и жеља студената и наставника да се квалитет унапређује +++ - Одржавање јавних расправа, едукација и семинара из области обезбеђења квалитета +++ - Анимирање већег броја наставника и студената да се кроз процес самовредновања укључе у процес побољшања квалитета +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна свест о значају самовредновања за унапређење квалитета високошколских институција +++ - Отпор променама које истичу неопходност поштовања стандарда и поступака обезбеђења квалитета +++ - Обуке из области обезбеђења квалитета захтевају одређена новчана средства ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2

- ◆ Увођење редовних ревизија свих донетих општих аката из области обезбеђења квалитета прикупљањем повратних информација из пословних процеса и од студената.

- ◆ Укључивање већег броја наставника, ненаставног особља и студената у процес самовредновања.
- ◆ Укључивање већег броја наставника и студената у јавне расправе о постојећим стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, као и о примени донетих закључака у пракси и унапређењу процеса самовредновања.
- ◆ Подизање свести наставника, ненаставног особља и студената о важности процеса самовредновања.

г) Показатељи и прилози за стандард 2

Прилог 2.1. Изјава о политици квалитета

Прилог 2.1.а. Одлука о усвајању Изјаве о политици квалитета

Прилог 2.1.б. Одлука Савета Школе о усвајању Пословника о квалитету

Прилог 2.1.в. Одлука Наставног већа Школе о усвајању процедура система квалитета

Прилог 2.2. Правилник о стандардима и поступцима обезбеђивања и самовредновања квалитета

Прилог 2.3. Годишњи извештај о раду успостављеног тела (Одбор за квалитет) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе

Прилог 2.4. Параметри за праћење и мерење перформанси процеса (ОЗ-3003б)

Прилог 2.5. Мерења и анализе (П-3003)

Прилог 2.6. Мапа процеса

СТАНДАРД 3 СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

СТАНДАРД 3: СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 3

Постојећа организациона структура БПШ-ВШСС постављена је функционално а сви сродни послови у оквиру једне функције повезани су у организационе јединице.

БПШ-ВШСС је Статутом, интерним актима и документима система квалитета утврдила послове и задатке наставника, сарадника, запослених, стручних органа, већа студијских програма, катедри и Одбора за квалитет у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака за обезбеђење квалитета.

Систем менаџмента квалитета дефинише и покрива све процесе идентификоване у БПШ-ВШСС. Спровођењем донетих мера обезбеђује се квалитет високог струковног образовања са циљем сталног унапређења. То подразумева све активности којима се реализују политика квалитета и циљеви квалитета, кроз планирање квалитета, контролу квалитета, обезбеђење квалитета и механизме побољшања квалитета.

БПШ-ВШСС је обезбедила учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступака обезбеђења квалитета, њиховим ангажовањем у раду Одбора за квалитет и анкетирањем студената.

Студенти учествују и у раду Наставног већа приликом разматрања питања везаних за реализацију наставних програма и услова студирања.

Такође, у Савету БПШ-ВШСС три члана су представници студената.

БПШ-ВШСС је образовала Одбор за квалитет који чине: директор школе, представник руководства за квалитет, власници процеса, стручна лица која се баве квалитетом и представници студената, чиме је задовољен критеријум да се Одбор формира из редова наставника, сарадника, ненаставног особља, као и студената.

Организациона структура БПШ-ВШСС

Основе организације Школе утврђене су члановима 35-39 Статута БПШ-ВШСС (број 01-2/3 од 12.02.2016.). Чланом 36 утврђене су три основне организационе јединице, без својства правног лица:

1. Наставна јединица;
2. Центар за истраживање и развој;
3. Стручне службе - ваннаставна јединица.

Општим актима које доноси директор БПШ-ВШСС у складу са Законом и Статутом, уређује се унутрашња организација и пословођење БПШ-ВШСС.

Наставна јединица

У оквиру наставне јединице БПШ-ВШСС остварује се образовна делатност БПШ-ВШСС (теоријска и практична настава, стручна пракса и практични рад студената).

Наставну јединицу чине: наставници и сарадници.

Наставном јединицом руководи директор БПШ-ВШСС, односно по његовом овлашћењу помоћник директора за наставу.

У оквиру наставне јединице, образују се: катедре, већа студијских програма, рачунарске и друге лабораторије и друга радна тела.

Центар за истраживање и развој

Развојноистраживачка делатност БПШ-ВШСС остварује се у оквиру Центра за истраживање и развој, као организационе јединице без својства правног лица.

За рад Центра надлежан је руководилац.

Стручне службе – ваннаставна јединица

Стручне службе обављају ваннаставну делатност и врше аналитичке, правне, финансијско-рачуноводствене и библиотечке послове, послове везане за студенте, послове везане за информациони систем, и снабдевање уџбеничком литературом, техничке, архивске послове и послове одржавања и набавке, помоћне послове и др.

Хијерархијска структура је имплицитно утврђена Правилником о систематизацији послова запослених у БПШ-ВШСС, описом послова, како запослених са извршном, тако и запослених са руководећом улогом.

Постојећа организациона структура БПШ-ВШСС постављена је функционално, а сви сродни послови у оквиру једне функције повезани су у организационе јединице. Предности овакве организације огледају се у следећем:

- Јасно утврђена одговорност и овлашћења;
- Ефективна координација и контрола;
- Послови запослених су флексибилно дефинисани интерним актима са циљем тренутног одговора на захтеве окружења.

У овако организованј структури, могуће је уочити и одређене слабости, које се огледају у следећем:

- Отежаној комуникацији организационих јединица по хоризонтали;
- Иако су пословни процеси дефинисани и њихове активности утврђене, веза између појединих јединица није у потпуности организационо усаглашена.

БПШ-ВШСС тежи организацији чија је структура сврсисходна дефинисаним циљевима, усклађена са окружењем и флексибилна у односу на настале промене и нове потребе. Из тог разлога, БПШ-ВШСС је своју организациону структуру ускладила са мапом процеса, дефинисаном кроз документа система квалитета.

Како је окренута сталном унапређењу пословања и прилагођавању савременим потребама окружења, анализа уочених слабости и тежња менаџмента да постигне жељени квалитет, опредељује унапређење организације БПШ-ВШСС ка модерној, односно процесној организацији. На тај начин БПШ-ВШСС ће постати динамичнија, флексибилнија, отворенија за нове идеје и прогресивнија.

б) SWOT анализа

У циљу препознавања предности, слабости, могућности и опасности у области обезбеђења квалитета, периодично се спроводи SWOT анализа, на основу које се предлажу мере за унапређење квалитета, кроз елиминисање слабости, а у циљу побољшања система обезбеђења квалитета БПШ-ВШСС.

S – (Strengths): Предности	W – (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Постојање тела која се баве квалитетом Школе и квалитетом наставе и студијских програма (Одбор за квалитет, Катедре, Већа студијских програма) +++ - Укљученост студената у доношење и спровођење поступака обезбеђења квалитета +++ - Организациона структура усаглашена са мапом процеса ++ - Јасно дефинисана овлашћења и одговорности ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Отежана комуникација организационих јединица по хоризонтали ++ - Није у потпуности усаглашена веза између појединих организационих јединица ++ - Недовољно ажурно усаглашавање општих аката са документима система квалитета ++ - Недовољно развијена култура квалитета ++
O – (Opportunities): Могућности	T- (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - Трансформација организационе структуре ка процесној +++ - Унапређење система квалитета у складу са новом верзијом стандарда ИСО 9001 ++ - Сарадња са другим високошколским институцијама у циљу размене искустава у побољшању система обезбеђења квалитета ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Велики број општих аката које је потребно често ажурирати и усклађивати +++ - Преоптерећеност наставника, који немају довољно времена да се посвете унапређењу докумената система квалитета ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3

- Побољшање функционисања појединих тела која до сада нису у потпуности деловала у складу са утврђеним системом квалитета, што је имало утицаја на целокупан систем квалитета;
- Дефинисање новог тела (Веће студијских програма) које ће додатно радити на унапређењу квалитета студијских програма;
- Успостављање боље комуникације између организационих јединица по хоризонтали;
- Усаглашавање веза између појединих организационих јединица;
- Ажурније усаглашавање општих аката са документима система квалитета.

г) Показатељи и прилози за стандард 3

БПШ-ВШСС, на основу свега изложеног, испуњава захтеве Стандарда 3, имајући у виду одредбе Статута БПШ-ВШСС, усвојене одговарајуће правилнике, Пословник о раду Одбора за квалитет, којима се недвосмислено потврђује постојање система обезбеђења квалитета кроз утврђене послове и задатке и организациону структуру.

Прилог 3.1. Одлука о формирању Одбора за квалитет

Прилог 3.2. Статут БПШ – ВШСС

Прилог 3.3. Извештај о спроведеним анкетама

Прилог 3.4. Процедура Корективне мере

СТАНДАРД 4 КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

СТАНДАРД 4: КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 4

Београдска пословна школа – Висока школа струковних студија изводи слеће акредитоване студијске програме основних струковних студија и специјалистичких струковних студија као и основне струковне студије у високошколским јединицама ван седишта установе без својства правног лица (Прилог 4.1. Одлуке о акредитацији):

- Пословна информатика и е-бизнис, – основне струковне студије, бр. 612-00-00123/2012-04, од 12.10.2012. године;
- Менаџмент – основне струковне студије, бр. 612-00-00123/2012-04, од 12.10.2012. године;
- Финансије, рачуноводство и банкарство – основне струковне студије, бр. 612-00-00123/2012-04, од 12.10.2012. године;
- Маркетинг и трговина – основне струковне студије, бр. 612-00-00123/2012-04, од 12.10.2012. године;
- Порези и царине – основне струковне студије, бр. 612-00-00123/2012-04, од 12.10.2012. године;
- Јавна управа – основне струковне студије, бр. 612-00-00965/2014-04, од 04.07.2014. године;
- Менаџмент туризма – основне струковне студије, бр. 612-00-00965/2014-04, од 04.07.2014. године;
- Стратегијски финансијски менаџмент – специјалистичке струковне студије, бр. 612-00-00123/2012-04, од 27.04.2012. године;
- Менаџмент пословних процеса – специјалистичке струковне студије, бр. 612-00-00123/2012-04, од 27.04.2012. године;
- Менаџмент рачуноводства, контрола и ревизија – специјалистичке струковне студије, бр. 612-00-00123/2012-04, од 27.04.2012. године;
- Порези и царине – основне струковне студије у високошколској јединици ван седишта установе без својства правног лица са седиштем у Новој Вароши, бр. 612-00-00160/2015-04, од 19.06.2015. године;
- Маркетинг и трговина – основне струковне студије у високошколској јединици ван седишта установе без својства правног лица са седиштем у Чачку, бр. 612-00-00265/2015-04, од 05.06.2015. године;
- Финансије, рачуноводство и банкарство – основне струковне студије у високошколској јединици ван седишта установе без својства правног лица са седиштем у Сремској Митровици, бр. 612-00-00265/2015-04, од 05.06.2015. године

Законом о високом образовању, стандардима за акредитацију и Статутом БПШ – ВШСС регулисана је формално правна процедура за одобравање студијских програма. Правилником о стандардима и поступцима обезбеђивања и самовредновања квалитета и документима система квалитета, Процедуром система квалитета *Мерења и анализе* и Параметрима за мерење перформанси процеса дефинисано је праћење успешности програма и процедура за њихово унапређење (Прилог 4.2. Процедура Мерење и анализе). Сваке године спроводи се евалуација рада наставног особља и мерење задовољства студената условима студирања (Прилог 4.3. Извештај о спроведеним анкетама).

Циљ студијског програма основних струковних студија **Финансије, рачуноводство и банкарство** јесте образовање савремено едукованих стручњака из области финансија, рачуноводства и банкарства, ради оспособљавања за непосредно обављање сложених аналитичких послова и решавање конкретних пословно-финансијских проблема и изазова у привреди, банкарству, осигурању и другим финансијским институцијама, како из јавног, тако и у домену приватног сектора, коришћењем квантитативних метода, пословних стратегија, и савремених техника и процедура.

Сагласно мисији и циљевима БПШ-ВШСС у оквиру које се реализује наставни процес, кључни циљеви студијског програма Финансије, рачуноводство и банкарство садржани су у томе да дипломирани студенти:

- Стекну квалитетна (савремена и непосредно употребљива) знања из најважнијих дисциплина савремене економије, пословне економије, финансија, рачуноводства, банкарства, осигурања и других сродних научних дисциплина;
- Усвоје потребне вештине за ефикасан и креативан рад;
- Поседују практичне комуникационе, логичке и организационе способности;
- Стекну економско-финансијске, статистичко-методолошке и пословно управљачке способности;
- Стечено стручно знање примене у пракси;
- Унапреде преговарачке, говорничке, и креативне вештине;
- Реално вреднују и користе резултате истраживања;
- Прате и примењују законску регулативу;
- Обављају остале интелектуално-практичне вештине.

На студијском програму овог усмерења кадрови се образују за успешно вођење и савлађивање проблема савременог финансијског, рачуноводственог и банкарског пословања у правцу:

- Стицања релевантних вештина из области финансијског, рачуноводственог и банкарског пословања;
- Образовања стручњака оспособљених за савлађивање, не само наших, него и европских достигнућа, заснованих на стандардима и етици професионалних кодекса;
- Изучавања савременог и ефикасног начина привређивања и извршења пословних задатака;
- Обезбеђења корисних информација које помажу у процесу доношења исправних и квалитетних пословних одлука;
- Савлађивања и примене савремених техничко-технолошких и софтверских алата за ефикасно пословање.

Циљ студијског програма Менаџмент јесте образовање савремено едукованих стручњака из области Менаџмента ради оспособљавања за непосредно обављање сложених аналитичких послова и решавање конкретних менаџерских проблема и изазова у привреди и ванпривреди, како у јавном, тако и у приватном сектору, коришћењем савремених менаџерских алата и метода.

Сагласно мисији и циљевима БПШ-ВШСС у оквиру које се реализује наставни процес, кључни циљеви студијског програма **Менаџмент** садржани су у томе да студент:

- Савлада и интегрише потребно теоријско и практично знање;

- Схвати менаџерску функцију као своју будућу професију са високим нивоом одговорности, етичности и моралности у понашању, која истовремено подразумева перманентно учење, савремено едуковање и стручни тренинг;
- Кроз процес наставе (предавања и вежбе), практичну наставу, стручну праксу и израду пројектног и дипломског рада буде адекватно и стручно оспособљен тако да се може одмах по завршетку студија успешно укључити у процес рада и управљања (индивидуално и тимски);
- Развије личне креативне способности и овлада специфичним практичним методима и вештинама које ће му бити неопходне у развоју каријере.
- Стеченим знањем и овладаним менаџерским вештинама и умећима може успешно одговорити свим захтевима домаћих или страних инвеститора;
- Буде у довољној мери компетентан да се може изборити за равноправност међу стручњацима који се образују на другим истим или сличним високошколским установама;
- По завршетку студијског програма у себи понесе изграђен менаџерски став који је утемељен на савременим и овладаним моделима, методима и вештинама управљања;
- Кроз наставу и стручно-практично едуковање код себе формира особине организатора, предузетника, иноватора и лидера, и сл.

Циљ студијског програма Пословна информатика и е-бизнис јесте образовање савремено едукованих стручњака из области пословне информатике кроз непосредно овладавање специфичним вештинама потребним за примену савремених информационих технологија и електронског пословања, уз практична знања из пројектовања и програмирања.

Циљ студијског програма јесте да оспособи кадрове који ће поседовати:

- Познавање информационих технологија;
- Практична знања из пројектовања и програмирања;
- Мултидисциплинарна знања;
- Знања из домена најсавременијих информационих технологија;
- Знања из електронског пословања.

Остали циљеви студијског програма су да омогући студентима:

- Анализу пословних система;
- Способност повезивања пословања и технологије;
- Развијање креативне способности;
- Практичну примену знања;
- Знање за самостално започињање посла (довољан је рачунар и знање);
- Набавку, инсталирање и одржавање развојних окружења.

Циљ студијског програма Маркетинг и трговина јесте образовање савремено едукованих стручњака из области маркетинга и трговине ради оспособљавања за непосредно обављање сложених аналитичких послова и решавање конкретних проблема и задатака у привреди и ванпривреди, како из јавног, тако и у домену приватног сектора, коришћењем савремених инструмената, метода и техника маркетинга.

Циљеви студијског програма Маркетинг и трговина су следећи:

- Да се студентима пружи компетентно образовање из области маркетинга и трговине на нивоу захтева тржишта;
- Да се студенти оспособе за креирање и реализацију релевантног тржишног успеха;
- Студенти ће савладати научно и стручно утемељење и у пракси развијених тржишта верификоване стратегије развоја трговине Србије;
- Конципирањем модерне трговинске политике студенти ће усмеравати токове у трговини и тиме опредељујуће утицати на укупна тржишна кретања и резултате економских процеса у земљи;
- Студенти ће бити оспособљени да проучавају понашање потрошача и факторе који утичу на његово понашање са тежњом задовољења његових захтева и потреба. Наиме, без информација о потребама и мотивима потрошача, њиховом понашању у различитим ситуацијама у куповини и факторима који делују на процес куповине, не може се данас замислити успех предузећа на тржишту;
- Схватање процеса управљања продајом кроз управљачке функције (планирање, организовање, избор кадрова, обука, вођење и контрола);
- Студенти се оспособљавају да у организацији у којој буду радили разумеју послове и задатке из домена продаје и промоције, схвате значај наведених активности, примене стечена теоретска знања и предузму извршење конкретних обавеза које пред њих постављају њихови менаџери.
- Практично оспособљавање студената за самостално бављење примењеним аспектима маркетинга, трговине и бизниса.
- Савладавање суштине и процеса маркетинг истраживања;
- Разумевање специфичности маркетинга у трговини и примена стечених теоријских и практичних знања на трговинско пословање. Разумевање неопходности примене маркетинг концепта у трговини;
- Савладавање и примена спољнотрговинског пословања;
- Стицање знања и вештина као и усвајање метода рада који су потребни менаџерима глобалних, регионалних и локалних предузећа у области набавке, малопродаје и логистике;
- Управљање пословним процесима у различитим услужним организацијама;
- Овладавање основама савременог међународног маркетинг концепта које омогућује развијање појединачних и тимских критерија потребних за дефинисање и остваривање пословне ефективности и ефикасности који се ослањају на стратешком и тактичком приступу глобалном, регионалном и локалном тржишту, што је неопходно не само маркетинг менаџерима него и менаџерима на свим нивоима организације предузећа;
- Развијање способности рада у условима интернационализације економских активности;
- Образовање студената за иновацијско понашање;
- Овладавање применом савремених метода и техника у маркетиншким истраживањима и у стварању ланца вредности;
- Изучавањем актуелних програмских садржаја маркетинга и трговине и овладавањем постојећих тржишних услова, као и анализом тенденција у стручној области, студентима се омогућава брзо укључивање у процес рада;
- Омогућавање студентима да на основу стечених знања, усвојених вештина, концепција и стратегија савременог управљања пословним операцијама, ефикасно реагују на промене у окружењу на маркетиншкој концепцији.

Циљ студијског програма Порези и царине јесте образовање савремено едукованих стручњака из области пореза и царина за рад у државној администрацији (првенствено пореске и царинске управе) и у привредним друштвима, као и код предузетника у раду на пословима разноврсне пореско – царинске проблематике.

Сагласно мисији и циљевима БПШ-ВШСС у оквиру које се реализује наставни процес, кључни циљеви студијског програма Порези и царине су следећи:

- Развој креативних способности студената и овладавање специфичним практичним вештинама потребним за будући развој каријере у области пореза и царина;
- Обезбеђење компетентности студената у обављању свакодневних послова по завршетку студија (евидентирању и утврђивању пословних промена значајних за самоопорезивање, односно утврђивање пореских и царинских обавеза које произилазе из одвијања пословних активности, наплата јавних прихода);
- Добијање дугорочних научних темеља ;
- Оспособљавање студената за рад у државној администрацији (првенствено пореске и царинске управе), у привредним друштвима, као и код предузетника на пословима разноврсне пореско – царинске проблематике;
- Корпус дисциплина које предају наставници овог студијског програма проучава порезе и царине у концепту развоја српске економије и државне управе, уз нужна упоређења за земљама у окружењу као и развијенијим земљама света;
- Студенти усвајају савремене начине управљања пореским и царинским пословањем.

Циљ студијског програма Јавна управа јесте образовање савремено едукованих стручњака из области јавне управе за рад у државној администрацији, у привредним друштвима, као и код предузетника на пословима разноврсне државне и недржавне јавне управе.

Сагласно мисији и циљевима БПШ-ВШСС у оквиру које ће се реализовати наставни процес, кључни циљеви студијског програма Јавна управа садржани су у томе да студент:

- Савлада и интегрише потребно теоријско и практично знање;
- Схвати улогу државног и јавног службеника као своју професију са високим нивоом одговорности, етичности и моралности у понашању, која изискује стално учење, савремено едуковање и стручни тренинг;
- Кроз процес наставе (предавања и вежбе), практичну наставу, стручну праксу и израду пројектног и дипломског рада, буде адекватно и стручно оспособљен тако да се може одмах по завршетку студија успешно укључити у процес рада јавне управе (индивидуално и тимски);
- Развије личне креативне способности и овлада специфичним практичним методама и вештинама које ће му бити неопходне у развоју каријере.
- Стеченим знањем и овладаним вештинама и умећима може успешно да одговори свим захтевима, како у области државне, тако и недржавне јавне управе.
- Својом компетентношћу може да се избори за равноправан положај са стручњацима који се образују на другим високошколским установама истог или сличног стручног профила.
- Кроз наставу и стручно-практично едуковање стекне особине организатора, иноватора и лидера са могућностима њихове практичне примене у јавној управи.

Циљ студијског програма Менаџмент туризма јесте образовање савремено едукованих стручњака из области туризма ради њиховог оспособљавања за непосредно обављање сложених послова и решавање конкретних менаџерских проблема и изазова, уз коришћење савремених менаџерских техника, алата и метода.

Сагласно мисији и циљевима БПШ-ВШСС у оквиру које ће се реализовати наставни процес, кључни циљеви студијског програма Менаџмент туризма садржани су у томе да студент:

- Савлада и интегрише потребно теоријско и практично знање;
- Схвати менаџерску функцију као своју професију са високим нивоом одговорности, етичности и моралности у понашању, која истовремено изискује стално учење, савремено едуковање и стручни тренинг;
- Кроз процес наставе (предавања и вежбе), практичну наставу, стручну праксу и израду пројектног и дипломског рада, буде адекватно и стручно оспособљен да се може одмах по завршетку студија успешно укључити у процес рада и управљања (индивидуално и тимски);
- Развије личне креативне способности и овлада специфичним практичним методама и вештинама које ће му бити неопходне у развоју каријере;
- Стеченим знањем и овладаним менаџерским вештинама и умећима може у потпуности одговорити свим захтевима домаћих и страних инвеститора у области туризма;
- Буде у довољној мери стручно компетентан да се може изборити за равноправност међу стручњацима који се образују на другим истим или сличним високошколским установама;
- По завршетку студијског програма у себи понесе изграђен менаџерски став који је утемељен на савременим и овладаним моделима, методама и вештинама управљања;
- Кроз наставу, стручно-практично едуковање и друге активности код себе формира особине које ће га одликовати као доброг организатора, предузетника, иноватора, лидера и сл.

Циљ студијског програма Стратегијски финансијски менаџмент јесте образовање савремено едукованих стручњака из области финансијског менаџмента ради оспособљавања за непосредно обављање сложених аналитичких послова и решавање конкретних пословно-финансијских проблема и изазова у привреди, банкарству, осигурању и другим финансијским институцијама, како у јавном, тако и у приватном сектору, коришћењем квантитативних метода, пословних стратегија, и савремених техника и процедура.

Сагласно мисији и циљевима БПШ - ВШСС у оквиру које се реализује наставни процес, примарни циљеви студијског програма специјалистичких струковних студија Стратегијски финансијски менаџмент садржани су у томе да студент:

- Надогради, продуби и интегрише претходно стечено теоријско знање и практичне вештине;
- Схвати финансијску функцију као своју професију са високим нивоом одговорности, етичности и моралности у понашању;
- Схвати да рад у финансијама, на било ком нивоу, захтева перманентно учење, савремено едуковање и стручни - специјалистички тренинг;
- Кроз процес наставе (предавања и вежбе), практичну наставу, стручну праксу и израду пројектног и специјалистичког рада буде адекватно и стручно

- оспособљен тако да се може одмах по завршетку студија успешно укључити у процес рада (индивидуално и тимски);
- Развије личне креативне способности и овлада специфичним практичним методима и вештинама које ће му бити неопходне у развоју професионалне каријере, а стеченим знањем и овладаним вештинама у домену финансија, може успешно да одговори захтевима домаћег и иностраног финансијског окружења;
  - Буде довољно компетентан да се може изборити за равноправност међу стручњацима који се образују и специјализују на другим високошколским установама;
  - Кроз наставу и стручно-практично едуковање и специјализовање код себе формира особине савременог финансијског менаџера.

Циљ студијског програма Менаџмент рачуноводства, контрола и ревизија јесте образовање савремено едукованих стручњака из области рачуноводства, контроле и ревизије ради оспособљавања за непосредно обављање сложених аналитичких послова и решавање конкретних пословно-финансијских проблема и изазова у привреди, банкарству, осигурању и другим финансијским институцијама, како у јавном, тако и у приватном сектору, коришћењем квантитативних метода, пословних стратегија, и савремених техника и процедура.

Сагласно мисији и циљевима БПШ - ВШСС у оквиру које се реализује наставни процес, примарни циљеви студијског програма специјалистичких струковних студија Менаџмент рачуноводства, контрола и ревизија садржани су у томе да студент:

- Надогради, продуби и интегрише претходно стечено теоријско знање и практичне вештине;
- Схвати финансијску функцију као своју професију са високим нивоом одговорности, етичности и моралности у понашању;
- Схвати да рад у финансијама, на било ком нивоу, захтева перманентно учење, савремено едуковање и стручни - специјалистички тренинг;
- Кроз процес наставе (предавања и вежбе), практичну наставу, стручну праксу и израду пројектног и специјалистичког рада буде адекватно и стручно оспособљен тако да се може одмах по завршетку студија успешно укључити у процес рада (индивидуално и тимски);
- Развије личне креативне способности и овлада специфичним практичним методима и вештинама које ће бити неопходне у развоју професионалне каријере, а стеченим знањем и овладаним вештинама у домену финансија, може успешно да одговори захтевима домаћег и иностраног финансијског окружења;
- Буде у довољној мери компетентан тако да се може изборити за равноправност међу стручњацима који се образују и специјализују на другим високошколским установама;
- Кроз наставу и стручно-практично едуковање и специјализовање код себе формира особине савременог рачуновође, односно ревизора.

Сагласно мисији и циљевима БПШ у оквиру које се реализује наставни процес, као и циљевима основних струковних студија, и циљеви студијског програма специјалистичких струковних студија Менаџмент пословних процеса садржани су у томе да студент:

- Надогради и продуби претходно стечено знање и вештине;
- Буде оспособљен за самостално управљање пословним процесом и менаџерским тимом;

- Буде оспособљен да стечено знање и управљачке вештине успешно пренеси на своје сараднике и менаџере нижег нивоа;
- Схвати да менаџерска функција, на било ком нивоу, захтева перманентно учење, савремено едуковање и стручни - специјалистички тренинг;
- Кроз процес наставе (предавања), практичну наставу (вежбе), специјалистичку праксу и израду специјалистичког рада буде адекватно и стручно оспособљен тако да се може одмах по завршетку студија успешно укључити у процес управљања - индивидуално и тимски;
- Развије личне креативне способности и овлада специфичним практичним методима и вештинама које ће му бити неопходне у развоју менаџерске каријере;
- Буде у довољној мери компетентан тако да се може изборити за равноправност међу стручњацима који се образују и специјализују на другим истим или сличним високошколским установама;
- Кроз наставу и стручно-практично едуковање и специјализовање код себе формира особине савременог организатора, успешног предузетника, модерног иноватора и лидера, и сл.

Циљеви учења, методе учења, критеријуми за оцењивање и постизање исхода учења дефинисани су за сваки предмет.

У следећој табели приказана је спецификација предмета Економија на студијском програму основних струковних студија Финансије, рачуноводство и банкарство:

Назив предмета	ЕКОНОМИЈА
Студијски програм	ФИНАНСИЈЕ, РАЧУНОВОДСТВО И БАНКАРСТВО
Врста и ниво студија	Основне струковне студије
Семестар	I
Број ЕСПБ	7
Статус предмета	Обавезни
Циљ предмета	Основни циљ предмета је да студенти стекну основна економска знања, способности и вештине, како савремена (економска) друштва, односно људи, користе (алоцирају) оскудне ресурсе да би произвела алтернативна вредна добра (услуге) и извршила расподелу, размену и потрошњу (садашњу и будућу) међу различитим људима и друштвеним групацијама.
Исход предмета	Очекивани резултати јесу да студенти овладају основним економским принципима из микро-макроекономије коришћењем практичних примера из јавног и приватног сектора тржишне економије. На основу стечених знања студенти су оспособљени за профитабилно одлучивање у краткорочном и дугорочном временском периоду, у корпоративном и глобалном окружењу.
Садржај предмета	<i>Теоријска настава – оквирни садржај:</i> Микроэкономија: Принципи економије, инструменти економске анализе, граница производних могућности и опортунитетни трошак. Тржиште, цене и конкуренција, апсолутне и компаративне предности, понуда и тражња, еластичност тражње и понуде и расподела пореског оптерећења. Рационални избор потрошача, буџетско ограничење, преференције, криве индиферентности, ефекат

	<p> супституције и дохотка, теорија корисности. Крива тражње, нормална, инфериорна и Гифенова добра, потрошачев вишак, избор у условима сигурности и несигурности, асиметричне информације, морални hazard и негативна селекција. Производња и производна функција, укупна маргинална и просечна производња, гранична стопа техничке супституције. Понуда предузећа на конкурентном тржишту, трошкови производње и приходи, минимизирање трошкова, произвођачев вишак, краткорочни и дугорочни трошкови, укупан профит, профит по јединици производа, губитак, максимирање профита, тржишна ефикасност. Непотпуна конкуренција, монопол, дискриминација цена, олигополистичко утврђивање цена, природни монопол и регулативе, монополистичка конкуренција и максимирање профита. Тржиште рада и минимална плата, тржиште капитала и природних ресурса, економска и земљишна рента. Улога државе у привреди, јавна добра, ресурси и екстерналије. </p> <p> Макроекономија: Привредни систем и економски раст, привредни циклуси и флукуације. Монетарни систем, новац, квантитативна теорија новца, банкарство, креирање новца. Макроекономско мерење резултата националне економије, мерење трошкова живота, платни биланс, девизни курсеви, спољнотрговински биланс и тржиште добара. Незапосленост, природна стопа незапослености и однос инфлације и незапослености. Инфлација, дефицит јавне потрошње, емисиона добит и инфлациони порез. Агрегатна понуда и тражња. Утицај монетарне и фискалне политике на агрегатну тражњу; финансијски систем, потрошња, штедња и инвестиције, каматна стопа, садашња вредност. Финансијска тржишта, основни финансијски инструменти, принос и ризик, финансијске институције. Привредни раст, продуктивност и политика државе. Агрегатна онуда и агрегатна тражња. Светска привреда и глобализација, међународна трговина и конкурентске предности, инструменти спољнотрговинске политике. </p> <p> <i>Практична настава</i> прати теоријску наставу. На вежбама су заступљени следећи облици рада: презентација примера из праксе, дискусије, појединачни и групни рад студената на решавању примера из праксе, презентација решења, различити начини провере знања. </p>
<p>Литература</p>	<p> Основна: <ul style="list-style-type: none"> • Једнак, Ј., Економија, БПШ-ВШСС, Београд, 2011. • Пушара, Н., Паспаљ М., Економија, БПШ-ВШСС, Београд, 2015. Додатна: <ul style="list-style-type: none"> • Манкју, Г., Принципи Економије, ЦИД, Економски факултет, Београд, 2006. • Blanchard, О., Macroeconomics, Prentice Hall, 2008. • Pindyck, S., Microeconomics, Prentice Hall, 2010. </p>

Број часова активне наставе недељно током семестра	Предавања – 45 Вежбе – 30
Методе извођења наставе	Основни облици рада на предмету су: предавања и вежбе. Предавања и вежбе се организују у PowerPoint-у уз интерактивно учешће студената. У настави се користе: IT, Web Tutor Advantage, веб сајтови, пословни случајеви и друге технике и информације. У реализацији предавања и вежби учествују гостујући професори и истакнути привредници.
Оцена знања (максималан број поена 100)	
Предиспитне обавезе:	Број поена
Активност у току предавања	5
Практична настава	5
Колоквијуми	60
Завршни испит	30

Прилог 4.4. Спецификација предмета на студијским програмима

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

За све студијске програме урађено је мапирање предмета (Прилог 4.5. Исходи студијских програма).

НАЗИВ ПРЕДМЕТА	Исход 1: Поседовање теоријског знања из референтне области	Исход 2: Способност коришћења стручне литературе и других извора информација	Исход 3: Примена практичних вештина у пословању, као што су: тимски рад, комуникацијски модели и слично	Исход 4: Способност за наставак студирања и целоживотно учење	Исход 5: Примена знања, научних метода и поступака у професионалном раду	Исход 6: Способност праћења дешавања промена у струци и примена истих у раду	Исход 7: Способност презентовања сопствених знања, идеја, пројеката јавности	Исход 8: Разумевање, учешће и решавање проблема из референтне области студијског програма
Економија	3	3	2	2	2	3	2	2
Пословна економика	3	3	2	3	3	3	3	3
Математика	3	3	3	3	3	2	3	3
Менаџмент	3	2	3	3	3	3	2	3
ИТ у бизнису	3	3	3	3	3	3	3	3
Рачуноводство	3	2	2	2	3	3	2	3
Маркетинг	3	3	2	3	3	3	3	2
Привредно право	2	3	2	2	1	2	3	2
Енглески језик 1	2	3	3	3	3	2	3	3
Статистика	3	3	3	3	3	3	2	3
Социологија у бизнису	2	2	3	2	2	3	2	2

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА	Исход 1 – Поседовање теоријског знања из референтне области	Исход 2 – Способност коришћења стручне литературе и других извора информација	Исход 3 – Примена практичних вештина у пословању, као што су: тимски рад, комуникацијски модел и слично	Исход 4 – Способност за наставак студирања и целоживотно учење	Исход 5 – Примена знања, научних метода и поступака у професионалном раду	Исход 6 – Способност праћења дешавања промена у струци и примена истих у раду	Исход 7 – Способност презентовања сопствених знања, идеја, пројеката јавности	Исход 8 – Разумевање, учавање и решавање проблема из референтне области студијског програма
Основе програмирања	3	2	2	3	3	3	2	3
Базе података	3	3	3	3	3	3	3	3
Стратегија ИТ	3	3	2	2	3	3	3	3
Електронско пословање	3	3	3	3	3	3	3	3
Интернет/интранет мреже	2	2	3	3	3	3	3	3
Пројектовање ИС	3	3	3	3	3	3	3	3
ОС рачунара	2	3	3	2	3	2	3	3
Средства за обраду и пренос података	2	3	2	3	2	2	3	2

ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ

НАЗИВ ПРЕДМЕТА	Исход 1 – Поседовање теоријског знања из референтне области	Исход 2 – Способност коришћења стручне литературе и других извора информација	Исход 3 – Примена практичних вештина у пословању, као што су: тимски рад, комуникацијски модели и слично	Исход 4 – Способност за наставак студирања и целоживотно учење	Исход 5 – Примена знања, научних метода и поступака у професионалном раду	Исход 6 – Способност праћења дешавања промена у струци и примена истих у раду	Исход 7 – Способност презентовања сопствених знања, идеја, пројеката јавности	Исход 8 – Разумевање, уочавање и решавање проблема из референтне области студијског програма
Интернет програмирање	3	3	3	3	3	3	3	3
Web дизајн и мултимедијалн и системи	2	2	2	1	2	2	3	2
Менаџмент информациони системи	3	3	3	3	3	3	2	3

БПШ-ВШСС редовно проверења оптерећење студената неопходно за постизање задатих исхода учења. Сви предмети на студијским програмима имају 6 или 7 ЕСПБ а изузетно 5 ЕСПБ (страни језик). У табелама је приказан начин расподеле радних сати у односу на активност студента.

Ред. бр.	АКТИВНОСТ	РАДНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ
		Број сати рада по активности
1	Партиципација студената у процесу наставе	57
2	Израда: а) семинарског рада; б) практичног рада; в) пројекта; г) самосталног истраживања и сл.	15
3	Колоквијум(и)	70
4	Завршни испит	38
	УКУПНО:	180
	<i>ЕСПБ БОДОВИ</i>	<i>6</i>

Ред. бр.	АКТИВНОСТ	РАДНО ОПТЕРЕЋЕЊЕ
		Број сати рада по активности
1	Партиципација студената у процесу наставе	57
2	Израда: а) семинарског рада; б) практичног рада; в) пројекта; г) самосталног истраживања и сл.	15
3	Колоквијуми	90
4	Завршни испит	48
	УКУПНО:	210
	<i>ЕСПБ БОДОВИ</i>	<i>7</i>

Наставници и студенти се са дефинисаним захтевима које завршни рад (дипломски или специјалистички) треба да испуни упознају путем Правилника о одбрани завршног рада (Прилог 4.6. Правилник о одбрани завршног рада).

БПШ-ВШСС одржава везу са својим дипломираним студентима (Прилог 4.7. Анкете дипломираних студената и Прилог 4.8. Мерење квалитета студија на тржишту рада).

б) SWOT анализа

S – (Strengths): Предности	W – (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Усклађеност циљева и исхода студијских програма +++ - Редовно осавремењавање студијских програма +++ - Квалитетна сарадња са привредним друштвима +++ - Компетентност наставног особља +++ - Обавезна стручна пракса +++ - Интерактивност наставе +++ - Доступност свих релевантних информација о студијском програму +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна мотивација студената за присуство радионицама на којима се стичу одређене вештине ++ - Недовољна мотивација студената за учешће у процесу евалуације услова студирања ++ - Недовољно развијен Алумни клуб +++
O – (Opportunities): Могућности	T- (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - Унапређење међународне сарадње +++ - Размена наставника и студената са установама из иностранства ++ - Организација и присуство на семинарима којима би се унапредиле активне компетенције наставника и сарадника у дефинисању циљева и исхода учења ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Неповољна економска ситуација у земљи +++ - Честе измене Закона о високом образовању ++ - Висока стопа незапослености +++ - Континуирано смањење популације +++++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4

- Континуирано унапређивање система мерења исхода учења студијских програма;
- Темељно преиспитати међусобну повезаност предмета ради елиминације поновљених садржаја и допуњавања оних који недостају;
- Интензивнија сарадња са установама из земље и иностранства;
- Мотивација студената да више учествују у евалуацији студијског програма;
- Подстицање студената на активније учешће у радионицама на којима се стичу вештине неопходне за тржиште;
- Унапређивање сарадње са привредним и ванпривредним субјектима;
- Континуирано унапређивање система мерења исхода.

д) Показатељи и прилози за стандард 4

Прилог 4.1. Одлуке о акредитацији

Прилог 4.2. Процедура Мерења и анализе

Прилог 4.3. Извештај о спроведеним анкетама

Прилог 4.4. Спецификација предмета на студијским програмима

Прилог 4.5. Исходи студијских програма

Прилог 4.6. Правилник о одбрани завршног рада

Прилог 4.7. Анкете дипломираних студената

Прилог 4.8. Мерење квалитета студија на тржишту рада

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године

СТАНДАРД 5 КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

СТАНДАРД 5: КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 5

Процес наставе на Београдској пословној школи – Високој школи струковних студија изводи се у складу са планом и програмом акредитованих студијских програма основних струковних студија: Пословна информатика и електронски бизнис, Менаџмент, Финансије, рачуноводство и банкарство, Маркетинг и трговина, Порези и царине, Менаџмент туризма, Јавна управа, као и акредитованих студијских програма специјалистичких струковних студија: Менаџмент рачуноводства, контрола и ревизија, Стратегијски финансијски менаџмент и Менаџмент пословних процеса.

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, разраду студија случајева из праксе, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних корективних мера у случајевима када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Процедуром *Наставни процес* описује се начин извођења и управљање процесом наставе (Прилог 5.1. Наставни процес). Наставни процес се састоји из следећих активности:

- Предавања – представљају основни облик остваривања наставе. У реализацији наставе учествују наставници БПШ-ВШСС, као и наставници других високошколских установа у складу са Законом и Статутом Школе.
- Вежбе – представљају облик наставе где студенти увежбавају и примењују знања стечена на часовима предавања. Предметни наставник је одговоран за садржај часова вежби.
- Стручна пракса – Стручна пракса представља облик наставне активности у току студија који подразумева практичан рад студента у циљу употпуњавања теоријског, академског знања и успостављања веза са практичним знањима и искуствима неопходним за обављање будућег посла. Овај облик наставе је обавезан на студијским програмима првог и другог нивоа студија у БПШ-ВШСС.
- Консултације – представљају облик наставе који обављају сви наставници и сарадници. Распоред одржавања консултација, које се изводе у трајању од најмање три школска часа недељно, израђују сами наставници и сарадници. Распоред одржавања консултација објављује се на веб сајту БПШ-ВШСС и кабинету наставника/сарадника (Прилог 5.2. Упутство распоред наставе, испита и консултација). Приликом одржавања консултација, предметни наставник/сарадник води евиденцију о одржаним консултацијама (Прилог 5.3. Евиденција о одржаним консултацијама). Наставник/сарадник чува у својој евиденцији попуњене записе до истека текуће школске године. У случају одлагања консултација, наставник/сарадник је дужан да о томе обавести студенте истицањем обавештења на веб сајту БПШ-ВШСС и свом кабинету, најкасније два дана пре термина одржавања консултација које се одлажу, са прецизираним датумом и временом надокнаде. У случају уочавања неодржавања консултација, као и по жалби студента у запису (Прилог 5.4.

Записник о комуникацији са студентима), Руководилац студијског програма иницира корективну меру по процедури (Прилог 5.5. Корективне мере).

- Колоквијуми – представљају проверу знања дела градива из предмета. Градиво које се проверава на колоквијуму одговара делу градива који су студенти одслушали на часовима предавања и вежби.
- Испит – представља завршну проверу знања материје из наставног предмета. Испити се изводе у роковима предвиђеним Статутом, а распоред одржавања испита налази се на сајту БПШ-ВШСС, према Упутству за израду распореда наставе, испита и консултација.

Распоред одржавања испита усклађује се са следећим елементима: припадајућим студијским програмом, предметом, предметним наставником, укупним бројем пријављених студената (на основу редовних пријава, накнадних пријава, промена испитивача, рекламација студената) и расположивом инфраструктуром (амфитеатри, слушаонице, лабораторије). Испити се изводе према Правилнику о полагању испита и оцењивању на испитима (Прилог 5.6. Правилник о оцењивању и провери знања студената).

- Практикум-презентација (*Case study*) – студенти формирају групе по 2-3 члана како би заједнички радили на решењима питања из Практикума. Свака група треба самостално да изради и презентује студију случаја (*Case study*) осталим студентима и да одговори на следећа питања из Практикума из дате области:
  1. анализа ситуације;
  2. дефинисање проблема;
  3. развој алтернатива;
  4. решење ситуације.

Након презентације чланови групе треба да одговоре на питања и критику осталих студената и предметног сарадника. Презентација треба да се преда у писменој форми (око 3-5 страница текста) и у Power Point-у. Упутство за израду и презентацију обезбеђује предметни сарадник.

Студенти се опредељују за област из које ће вршити презентацију студије случаја (*Case study*) у сарадњи са сарадником на одговарајућем предмету у VI семестру. Студенти који изврше обавезе из одговарајућег практикума оцењују се са „успешно реализован“ и остварују 1 ЕСПБ за одговарајући практикум. Уколико студент не реализује обавезе из одговарајућег практикума оцењује се са „није успешно реализован“.

- Израда и одбрана интегралног пројектног рада – студент је дужан да након обављене стручне праксе изради Пројектни рад. Пројектни рад представља анализу укупне активности студента током обављања стручне праксе у Центру за практично образовање. Тема мора бити у складу са обавезним елементима Пројектног рада. Пројектни рад студента састоји се од два основна елемента, што значи да наведени рад треба да обухвати:
  1. Представљање специфичних послова којима се бави Центар за практично образовање или организациони део Центра унутар кога је студент обавио стручну праксу;
  2. Представљање и анализу послова у делу Центра у коме је обављена стручна пракса.
- Израда и одбрана завршног рада – представљају завршетак основних/специјалистичких струковних студија. Завршни рад је самостални рад студента. Студент у договору са ментором одређује назив теме рада. Одбрана рада је јавна; студент прво излаже опис рада, а након тога чланови комисије

постављају питања. Референт за студентска питања води записник о току и резултатима одбране рада на основним и специјалистичким струковним студијама.

Сви студенти и потенцијални студенти имају увид у план и програм свих акредитованих студијских програма путем сајта Школе. Такође, на првом часу у семестру наставници студентима са представљају следеће информације о предмету:

- Основне податке о предмету: назив, година, услови, број ЕСПБ бодова;
- Циљеве и исходе предмета;
- Садржај и структуру предмета;
- План и распоред извођења наставе (предавања и вежби);
- Начин оцењивања на предмету;
- Обавезну и допунску литературу;
- Податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Процедуром *Наставни процес* утврђене су одговорности наставника и сарадника. Наставник је одговоран за:

- поштовање Студијског програма;
- извршавање оперативног плана наставе предавања/вежбе;
- уредно попуњавање и достављање оперативног плана наставе предавања/вежбе (Прилог 5.7. Оперативни план наставе);
- уредно попуњавање записа праћења реализације плана наставе (Прилог 5.8. Праћење реализације плана наставе);
- одржавање колоквијума;
- контролу и верификацију Практикума-презентација (*Case study*);
- редовно одржавање консултација и попуњавање евиденције о одржаним консултацијама (Прилог 5.3. Евиденција о одржаним консултацијама);
- менторски рад са студентима;
- одржавање испита према усвојеном распореду одржавања испита;
- уредно достављање записника о полагању испита референту за студентска питања у предвиђеном року.

Сарадник је одговоран за:

- уредно одржавање вежби у складу са Студијским програмом;
- попуњавање оперативног плана наставе – предавања/вежби (З-2001а);
- уредно попуњавање записа праћење реализације плана наставе (З-2001д);
- редовно одржавање консултација и попуњавање евиденције о одржаним консултацијама (ОЗ-2001ж);
- одржавање колоквијума;
- реализацију Практикума-презентација (*Case study*);
- дежурство на испитима према утврђеном распореду.

Наставни процес (предавања и вежбе) изводи се у просторијама БПШ-ВШСС, а делови студијских програма који обухватају стручну праксу, односно практичан рад, остварују се у интерним и екстерним наставним базама и предузећима-установама са којима БПШ-ВШСС има закључене уговоре за стручну праксу студената.

Наставни процес одвија се према распореду који је истакнут на огласној табли и сајту Школе, према Упутству за израду распореда наставе, испита и консултација (Прилог 5.2. Упутство за израду распореда наставе, испита и консултација).

Настава се изводи у трајању од 15 недеља наставе по семестру, а према школском календару који се објављује на почетку школске године. У оквиру школског календара предвиђена је и недеља током које се спроводи анкета за оцењивање наставника и сарадника БПШ-ВШСС од стране студената. Распоред наставе објављује се на огласној табли и на веб сајту БПШ-ВШСС.

БПШ-ВШСС подржава и подстиче интерактивност наставе у складу са циљевима и исходима предмета и студијског програма у целини. Теоријска настава је праћена примерима из праксе. Такође, наставници осавремењују курикулуме предмета на којима су ангажовани, како би студенти развијали знања и вештине који су у складу са захтевима привреде и друштва.

Структура студијских програма на БПШ-ВШСС конципирана је тако да се наставним програмом студенту обезбеђује остварење постављених образовних циљева. Њиховим савлађивањем стиче се знање и обезбеђују вештине неопходне за самостално бављење струком.

При утврђивању структуре курикулума водило се рачуна да студенти имају могућност избора одређених предмета, што обезбеђује самостално профилисање и формирање жељеног опсега знања и вештина. Студијским програмом обавезних и изборних предмета, нагласак се ставља на практични рад и савлађивање практичног знања. У складу са тим, посебна пажња у структури студијског програма посвећена је обради примера из праксе, самосталном раду на вежбама, стручној пракси, семинарским и пројектним радовима, као и дипломском раду. Следи приказ структуре студијског програма основних струковних студија Финансије, рачуноводство и банкарство.

Р. бр.	Шиф. пред.	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА					
1.	3001	Економија	I	3+2	7
2.	3002	Пословна економика	I	3+2	6
3.	3003	Математика	I	3+2	6
4.	3004	Менаџмент	I	3+2	6
5.	3005	Информационе технологије у бизнису	I	3+2	6
6.	3006	Рачуноводство	II	3+2	6
7.	3007	Маркетинг	II	3+2	6
8.	3011	Привредно право	II	3+2	6
9.	3009	Енглески језик I	II	2+2	5
10.		Изборни предмет 1	II	2+1	6
	3012	Социологија у бизнису			
	3008	Статистика			
		Факултативни предмет:*	II	2+2	-

	3012	- Руски језик I			
	3011	- Немачки језик I			
Укупно часова активне наставе				47	
				Укупно ЕСПБ	60
ДРУГА ГОДИНА					
11.	3034	Пословне финансије	III	3+2	7
12.	3035	Монетарне и јавне финансије	III	3+2	6
13.	3036	Финансијска тржишта	III	3+2	6
14.	3037	Финансијско рачуноводство	III	3+2	6
15.	3038	Анализа пословања	III	3+2	6
16.	3039	Банкарство	IV	3+2	6
17.	3040	Е-бизнис у банкарству	IV	3+2	6
18.	3010	Енглески језик II	III и IV	2x(2+2)	5
19.		Изборни предмет 2**	IV	3+2	6
20.		Изборни предмет 3**	IV	3+2	6
	3065	Факултативни предмет:*	III и IV	2x(2+2)	
	3067	- Руски језик II			
		- Немачки језик II			
Укупно часова активне наставе				53	
				Укупно ЕСПБ	60
ТРЕЋА ГОДИНА					
21.	3041	Контрола и ревизија	V	3+2	6
22.	3041A	Контрола и ревизија - практикум (case study)	VI	0+2	1
23.	3042	Управљачко рачуноводство	V	3+2	6
24.	3042A	Управљачко рачуноводство - практикум (case study)	VI	0+2	1
25.	3043	Осигурање	V	3+2	6
26.	3043A	Осигурање - практикум (case study)	VI	0+2	1
27.		Изборни предмет 4***	V	3+2	6
28.		Изборни предмет 4- практикум (case study)	VI	0+2	1
29.		Изборни предмет 5***	V	3+2	6
30.		Изборни предмет 5- практикум (case study)	VI	0+2	1
31.		Изборни предмет 6***	V	3+2	6
32.		Изборни предмет 6- практикум (case study)	VI	0+2	1
	3068	Стручна пракса	VI	0+12	8
	3069	Дипломски рад	VI	0+8	10
Укупно часова активне наставе				62	
				Укупно ЕСПБ	60

* Понуђени факултативни предмети не носе ЕСПБ бодове, али се похађање ових предмета евидентира у Додатку дипломе.

** Студент бира изборни предмет 2 и 3 са других студијских програма (они предмети за које се настава реализује у четвртном семестру изузев предмета са студијских програма Јавна управа и Менаџмент туризма)

*** Студент бира изборни предмет 4,5,6 са других студијских програма (они предмети за које се настава реализује у трећем или петом семестру на другим студијским програмима изузев предмета са студијских програма Јавна управа и Менаџмент туризма)

Табела 5.1. Структура студијског програма основних струковних студија Финансије, рачуноводство и банкарство

Структуре осталих студијских програма основних и специјалистичких струковних студија могу се видети на следећим линковима:

Табела 5.2. Структура студијског програма основних струковних студија Маркетинг и трговина

Табела 5.3. Структура студијског програма основних струковних студија Пословна информатика и е-бизнис

Табела 5.4. Структура студијског програма основних струковних студија Менаџмент

Табела 5.5. Структура студијског програма основних струковних студија Порези и царине

Табела 5.6. Структура студијског програма основних струковних студија Јавна управа

Табела 5.7. Структура студијског програма основних струковних студија Менаџмент у туризму

Табела 5.8. Структура студијског програма специјалистичких струковних студија Менаџмент рачуноводства, контрола и ревизија

Табела 5.9. Структура студијског програма специјалистичких струковних студија Стратегијски финансијски менаџмент

Табела 5.10. Структура студијског програма специјалистичких струковних студија Менаџмент пословних процеса

Квалитет извођења наставног процеса оцењују наставници, сарадници и студенти на крају сваке школске године путем анкета.

БПШ-ВШСС континуирано и систематски подстиче наставнике и сараднике на стицање активних компетенција за рад у наставном процесу, у складу са Законом о високом образовању, Статутом Школе и осталим актима Школе (Прилог 5.9. Правилник о изменама и допунама правилника о избору наставника и сарадника; Прилог 5.10. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника).

б) SWOT анализа за Стандард 5

S – (Strengths): Предности	W – (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Компетентност наставника и сарадника у стручном и педагошком смислу +++ - Одржавање наставе по плану и програму +++ - Примена савремених метода у извођењу наставног процеса +++ - Интерактивна настава +++ - Примена процедуре <i>Наставни процес</i> +++ - Информисање студената ++ - Обавезна стручна пракса у привредним друштвима у којима студенти могу да примене стечена знања ++ - Систематско и континуирано праћење квалитета наставног процеса +++ - Успостављене корективне мере у случају не придржавања процедуре наставног процеса ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна мотивисаност студената да учествују у евалуацији наставног процеса +++ - Недовољна заинтересованост студената за активно учествовање у наставном процесу +++ - Отпор појединих наставника према примени савремених технологија ++ - Некоришћење информационе технологије у процесу евалуације наставног процеса ++
O – (Opportunities): Могућности	T- (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - Учешће у изради пројеката +++ - Успостављање сарадње са другим високошколским установама у земљи и иностранству +++ - Успостављање сарадње са другим привредним субјектима у циљу подстицања истраживачког рада наставника и сарадника +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Постојање значајног броја високошколских институција у земљи +++ - Економска ситуација у земљи +++ - Тенденција смањивања стопе наталитета у земљи ++ - Одлив студентске популације у иностранство ++

<ul style="list-style-type: none"> - Мобилност студената и наставника кроз међународну сарадњу ++ - Организовање семинара у циљу постизања веће компетентности наставника и сарадника ++	
---	--

ц) Предлога мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 5

- Подстицање наставника и сарадника на континуирано усавршавање;
- Коришћење савремених технолошких помагала у извођењу наставног процеса;
- Успостављање система награђивања и кажњавања наставника и сарадника у циљу унапређења наставног процеса;
- Подстицање студената да учествују у евалуацији наставног процеса;
- Подстицање студената на активно учешће у наставном процесу;
- Коришћење софтвера у реализацији евалуације наставног процеса.

д) Показатељи и прилози за Стандард 5

Прилог 5.1. Наставни процес

Прилог 5.2. Упутство распоред наставе, испита и консултација

Прилог 5.3. Евиденција о одржаним консултацијама

Прилог 5.4. Записник о комуникацији са студентима

Прилог 5.5. Корективне мере

Прилог 5.6. Правилник о оцењивању и провери знања студената

Прилог 5.7. Оперативни план наставе

Прилог 5.8. Праћење реализације плана наставе

Прилог 5.9. Правилник о изменама и допунама правилника о избору наставника и сарадника;

Прилог 5.10. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

**Табела 5.1. Структура студијског програма основних струковних студија
Финансије, рачуноводство и банкарство**

**Табела 5.2. Структура студијског програма основних струковних студија
Маркетинг и трговина**

**Табела 5.3. Структура студијског програма основних струковних студија
Пословна информатика и е-бизнис**

**Табела 5.4. Структура студијског програма основних струковних студија
Менаџмент**

**Табела 5.5. Структура студијског програма основних струковних студија
Порези и царине**

**Табела 5.6. Структура студијског програма основних струковних студија
Јавна управа**

**Табела 5.7. Структура студијског програма основних струковних студија
Менаџмент у туризму**

**Табела 5.8. Структура студијског програма специјалистичких струковних
студија Менаџмент рачуноводства, контрола и ревизија**

**Табела 5.9. Структура студијског програма специјалистичких струковних
студија Стратегијски финансијски менаџмент**

**Табела 5.10. Структура студијског програма специјалистичких струковних
студија Менаџмент пословних процеса**

**СТАНДАРД 6
КВАЛИТЕТ НАУЧНО-
ИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И
СТРУЧНОГ РАДА**

СТАНДАРД 6: КВАЛИТЕТ НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 6

Високе струковне школе конципиране су као наставне, а не научне јединице. БПШ-ВШСС континуирано подстиче наставнике и сараднике на научно-истраживачки рад. Наставници и сарадници БПШ-ВШСС појединачно су се бавили научно стручним радом и развојним истраживањима, како у оквиру БПШ-ВШСС, тако и кроз сарадњу са многим другим научним и стручним институцијама и организацијама (производне и непроизводне делатности), јавном сектору и сл. Из тога је проистекло више радова и пројеката приказаних кроз домаће и иностране часописе, конференције, симпозијуме, семинаре и слично.

Наставници и сарадници су у обавези да знања стечена кроз научно-истраживачки рад укључе у наставни процес.

У оквиру развоја научноистраживачке делатности постоји Центар за истраживање и развој. Његовим постојањем створени су предуслови за сарадњу са привредним, финансијским, услужним и другим организацијама и институцијама у домену организовања иновационих семинара, течајева, стручних курсева и других облика наставних активности за њихове потребе, у домену израде студија, анализа, експертиза, пројеката и осталих елабората, као и у домену решавања конкретних привредних и друштвених проблема где БПШ – ВШСС може да пружи свој стручни допринос.

Покренута је иницијатива за развој стручног усавршавања за потребе других правних и физичких лица преко организације одређених курсева, семинара, иновација знања из најактуелнијих подручја које својом основном делатношћу покрива БПШ – ВШСС. Параметрима за мерење перформанси процеса предвиђено је мерење:

- броја организованих курсева, семинара и других видова едукације (интерно/екстерно);
- учешћа у изради истраживачких пројеката.

БПШ-ВШСС ствара услове за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и проверу квалитета њиховог рада у настави.

Параметрима за мерење перформанси процеса, а у оквиру процеса Управљање ресурсима предвиђено је мерење:

- личног усавршавања наставника и сарадника;
- броја спроведених интерних обука.

Статутом БПШ – ВШСС утврђено је праћење и предлагање стручног усавршавања запослених у БПШ – ВШСС.

Правилником о образовању, стручном усавршавању и учешћу на научним и стручним скуповима запослених у БПШ – ВШСС утврђени су услови, начин и поступак доношења одлука о образовању, стручном усавршавању и финансирању учешћа на образовним, научним и стручним скуповима запослених у БПШ – ВШСС.

Активности у оквиру процеса управљања ресурсима, које се односе на стручно оспособљавање и обуку кадрова у оквиру и изван БПШ – ВШСС, описане су Правилником о образовању, стручном усавршавању и учешћу на научним и стручним скуповима запослених у Београдској пословној школи и Стратегијом развоја БПШ-ВШСС (Прилог 6.1. Правилник о образовању, стручном усавршавању и учешћу на научним и стручним скуповима запослених у Београдској пословној школи и Прилог 6.2. Стратегија развоја ПБШ-ВШСС).

БПШ-ВШСС одржава и развија интензивну међународну сарадњу и о томе се израђују годишњи извештаји (Прилог 6.3. Извештај о међународној сарадњи и Прилог 6.4. Доказ о међународној сарадњи).

б) SWOT анализа

S – (Strengths): Предности	W – (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Обезбеђење услова за научно-истраживачки рад +++ - Знања стечена научно-истраживачким радом се примењују у наставном процесу +++ - Развијена међународна сарадња ++ - Постојање Центра за истраживање и развој +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна мотивисаност наставника у звању професора за објављивање радова +++ - Недовољна финансијска средства за претплате за све релевантне публикације ++ - Већа заинтересованост наставника за објављивање уџбеника него научно-истраживачких радова ++ - Недовољна цитираност наставника и сарадника ++
O – (Opportunities): Могућности	T- (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - Развој пројеката чији би носилац била Школа ++ - Развијање међународне сарадње ++ - Учешће у пројектима у сарадњи са привредним друштвима ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Неједнаки услови објављивања рада на SCI листи за друштвено-хуманистичко и техничко-технолошко поље +++ - Ограничења приликом приступа SCI листи за наставнике из Србије ++ - Немогућност учешћа наставника и сарадника са високих струковних школа у изради пројеката које обезбеђује Министарство +++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда б

- Укључивање наставника и сарадника у реализацију домаћих и иностраних пројеката;
- Претплата на научне публикације;
- Успостављање система награђивања за најбоље научне резултате;
- Подстицање размене наставника са другим иностраним институцијама.

д) Показатељи и прилози за стандард б

Прилог 6.1. Правилник о образовању, стручном усавршавању и учешћу на научним и стручним скуповима запослених у Београдској пословној школи

Прилог 6.2. Стратегија развоја БПШ-ВШСС

Прилог 6.3. Извештај о међународној сарадњи

Прилог 6.4. Доказ о међународној сарадњи

Прилог 6.5. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Табела 6.1. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.2. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства.

Табела 6.3 Списак SCI/SSCI индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

**СТАНДАРД 7
КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И
САРАДНИКА**

СТАНДАРД 7: КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 7

Београдска пословна школа – Висока школа струковних студија обезбеђује довољан број компетентних наставника и сарадника у складу са захтевима стандарда за акредитацију. Наставно особље чине наставници и сарадници који реализују наставни процес на акредитованим студијским програмима са пуним радним временом, са непуним радним временом или допунским радом или уговором о реализацији програма студија.

Приликом избора наставника и сарадника поштују се услови и критеријуми прописани Законом. Избор наставника у звање и радни однос врши се на основу конкурса, сагласно одредбама Закона о високом образовању и Статута Школе, и Правилника о избору наставника и сарадника (Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника).

Процедура избора наставника и сарадника је јавна и доступна оцени стручне и шире јавности путем објављивања комисијских извештаја и стављањем истих на увид јавности. Приликом избора наставника и сарадника узима се у обзир стручна, научна, истраживачка и педагошка активност.

БПШ-ВШСС обезбеђује наставницима и сарадницима перманентну едукацију и усавршавање кроз финансирање докторских студија и учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству.

БПШ-ВШСС спроводи дугорочну политику селекције наставног кадра (Прилог 7.2. Програм развоја кадрова). Правилником о избору наставника и сарадника утврђени су критеријуми неопходни за пријем сарадника.

Евалуација рада наставника и сарадника од стране студената континуирано се спроводи. Сваке године у Школском календару су предвиђене две недеље, једна у летњем, а друга у зимском семестру када се спроводи анкетирање студента (Прилог 7.3 Резултати анкете АНК 1).

б) SWOT анализа са Стандард 7

S – (Strengths): Предности	W – (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Постојање Правилника о избору наставника и сарадника +++ - Услови и критеријуми избора наставника и сарадника у складу са Законом +++ - Јавност поступка избора наставника и сарадника +++ - Постојање Програма развоја кадрова +++ - Компетентно наставно особље ++ - Перманентна евалуација рада наставног особља +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Релативно мали број наставника и сарадника који имају објављене радове на SCI листи ++ - Недовољна мотивисаност студената да оцењују рад наставника и сарадника ++ - Релативно мали број наставника и сарадника укључених у пројекте ++
O – (Opportunities): Могућности	T- (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - Мобилност наставника и сарадника кроз међународну сарадњу ++ - Учешће у пројектима који би унапређивали педагошке компетенције наставног особља ++ - Укључивање наставника и сарадника у домаће и међународне пројекте +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Ограничења у погледу објављивања радова на SCI листи +++ - Економска ситуација у земљи +++

ц) Предлога мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 7

- Подстицање стручне и педагошке компетентности наставника;
- Организовање семинара по типу „едукација едукатора“;
- Формирање базе података научно-истраживачких радова наставника и сарадника;
- Успостављање тела у Школи које би се бавило унапређењем компетенција наставног и ненаставног особља и организацијом програма обуке и стручног усавршавања.

д) Показатељи и прилози за Стандард 7

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Програм развоја кадрова

Прилог 7.3 Резултати анкете АНК 1

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

СТАНДАРД 8 КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

СТАНДАРД 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 8

Квалитет студената се обезбеђује:

- селекцијом кандидата на унапред прописан начин, спровођењем радног упутства система квалитета Реализација конкурса за упис студената у прву годину студија (Прилог 8.1. Реализација конкурса за упис студената у прву годину студија);
- оцењивањем студената током рада у настави;
- перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

БПШ-ВШСС сваке године расписује конкурс за упис студената у прву годину студија. Број студената који стичу право да се упишу у прву годину студија, усклађен је са акредитационим одлукама о броју студената. Информације о условима уписа, студијским програмима, као и све остале релевантне информације, доступне су студентима у електронској форми путем сајта Школе, у штампаним материјалима, информатору, као и лично у Студентској служби Школе (Прилог 8.2. Информатор).

Процедура уписа студената у прву годину студија је следећа:

- На основу Закона о високом образовању, Одлуке Владе РС о броју студената за упис у прву годину за основне струковне студије за високе школе струковних студија чији је оснивач Република за актуелну школску годину, односно у оквиру укупног броја студената одобреног у дозволи за рад високошколске установе, Статута БПШ ВШСС, објављује се конкурс за упис студента у прву годину студија за наредну школску годину.
- Право пријаве кандидата за упис у прву годину студија имају кандидати који су завршили средњу школу.
- Пријављени кандидати полажу пријемни испит који се бодује.
- На основу резултата пријемног испита и бодова по основу успеха из средње школе, формира се привремена ранг листа. У одређеном року кандидати могу поднети приговор за уочене неправилности. Коначна ранг листа се формира по истеку рока за приговор и предвиђеног рока за решавање жалби, а све према роковима предвиђеним Конкурсом. Коначна ранг листа се објављује на веб страници Школе и поставља на огласну таблу у холу Школе.
- Кандидати који нису остварили право да се школују на терет буџета Републике Србије, а рангирани су у оквиру броја студената утврђеног дозволом за рад, уписују се на студије и потписују уговор са Школом о начину плаћања школарине.
- Уписом на студије, стиче се својство студента.

БПШ-ВШСС према Закону о високом образовању, Статуту и Правилнику о квалитету обезбеђује једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикеп). Такође, Школа обезбеђује услове за студирање студената са посебним потребама.

Школа упознаје све студенте са обавезом праћења наставе и активног учествовања у истој. Оцењивање студената се врши према унапред утврђеним и објављеним правилима и критеријумима оцењивања (Прилог 8.3. Правилник о оцењивању и провери знања студената).

На првом часу, сваки наставник је у обавези да упозна студенте са следећим:

- Основним подацима о предмету: назив, година, услови, број ЕСПБ бодова;
- Подацима о наставницима и сарадницима на предмету;
- Циљевима и исходима предмета;
- Садржајем и структуром предмета;
- Планом и распоредом извођења наставе (предавања и вежби);
- Начином оцењивања на предмету;
- Обавезном и допунском литературом.

Сви наставници и сарадници су у обавези да се објективно, коректно и етички односе према студентима, што је регулисано Етичким кодексом (Прилог 8.4. Пословник о раду етичког одбора и Прилог 8.5. Кодекс професионалне етике).

БПШ-ВШСС систематски и континуирано прати пролазност студената по предметима, студијским програмима и годинама студија. У случају одређених неправилности, примењују се корективне мере (Прилог 8.6. Корективне мере).

БПШ-ВШСС обезбеђује учешће студената у управљачким и стручним органима Школе (детаљније видети у Стандарду 13). Школа обезбеђује услове за рад Студентског парламента (Прилог 8.7. Статут Студентског парламента).

б) SWOT анализа

S – (Strengths): Предности	W – (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Дефинисана процедура пријема студената +++ - Загарантована једнакост и равноправност студената +++ - Доступност информација +++ - Обавезна стручна пракса +++ - Учешће студената у управљачким и стручним органима Школе +++ - Учествовање на студентским такмичењима ++ - Објективност и коректност наставника приликом оцењивања ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Незаинтересованост студената за посећивање радионица и предавања који нису у склопу наставног процеса +++ - Непостојање Центра за развој каријере у Школи је у развоју +++ - Одабир изборних предмета често је неусклађен са профилом за које се студент образује ++

О – (Opportunities): Могућности	Т- (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - Могућност размене студената +++ - Развијање сарадње са привредним друштвима ++ - Добијање информација од привредних друштава о знањима и вештинама које су неопходне на тржишту рада +++ - Развијање сарадње са средњим школама +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Економска криза у земљи +++ - Недовољно предзнање из средњих школа појединих студената ++ - Висока стопа незапослености +++ - Мотивисаност и амбициозност студената опада из године у годину +++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8

- Формирање Центра за развој каријере како би се студенти правовремено припремали за тржиште рада;
- Иновирање сајта Школе како би потенцијални студенти и студенти на једноставан начин долазили до информација;
- Акредитовање студијских програма на енглеском језику како би се повећала циљна група Школе;
- Усклађивање организације наставе са потребама студената који су запослени;
- Унапређивање активности промоције Школе намењених средњошколској популацији.

д) Показатељи и прилози за стандард 8

Прилог 8.1. Реализација конкурса за упис студената у прву годину студија

Прилог 8.2. Информатор

Прилог 8.3. Правилник о оцењивању и провери знања студената

Прилог 8.4. Етички кодекс

Прилог 8.5. Кодекс професионалне етике

Прилог 8.6. Корективне мере

Прилог 8.7. Статут Студентског парламента

Табела 8.1. Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

Табела 8.2. Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

**СТАНДАРД 9
КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ,
БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ
РЕСУРСА**

СТАНДАРД 9: КВАЛИТЕТ УЦБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 9

Библиотека Београдске пословне школе – Високе школе струковних студија основана је 1956. године и функционише у оквиру Службе за издавачку делатност и библиотеку као посебна организациона јединица. Библиотека је члан Заједнице библиотека Универзитета у Београду и укључена је у Универзитетску библиотеку Светозар Марковић, као матичну библиотеку од 26.09.1997. године.

Београдска пословна школа – Висока школа струковних студија поседује библиотеку која је на располагању студентима и запосленима 12 часова дневно, од 8h до 20h сваког радног дана. Библиотека располаже фондом од 13.473 библиотечке јединице (Прилог 9.1. Списак библиотечких јединица); од тога је 8.021 књига на српском и енглеском језику и 4.949 уцбеника (Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи). Наслови књига су у складу са студијским програмима који се изводе на ВПШ-ВШСС и који, сходно томе, унапређују наставни процес. Школа је испунила захтев стандарда по ком библиотека располаже са најмање 1.000 библиотечких јединица из области из које се изводи наставни процес.

Укупна површина библиотеке, читаонице и компјутерских лабораторија износи 1.369,60 m². У читаоници се налази 160 места, а компјутерске лабораторије имају 191 место. Студентима су на располагању читаоница и компјутерске лабораторије 12h дневно. ВПШ-ВШСС располаже одговарајућим информатичким ресурсима неопходним за извођење наставног процеса и за рад студената (Прилог 9.2. Попис информатичких ресурса).

Просторија	Површина
Канцеларијски простор	38,78 m ²
Читаоница	304,10 m ²
Компјутерска лабораторија	905,22 m ²
Магацин и остава	121,50 m ²
Укупна површина библиотеке	1.369,60 m²

Табела 9.3. Списак просторија намењених за библиотеку са наведеном површином

Рад библиотеке је уређен Упутством о раду библиотеке (Прилог 9.3. Упутство за рад у библиотеци). Основне активности рада у библиотеци су:

- Набавка грађе;
- Обрада грађе - сигнирање, инвентарисање, израда електронског каталога;
- Организација смештаја фонда на принципу апсолутни *numerus kurens*;
- Евиденција и праћење наручених публикација;
- Издавање библиотечког материјала;
- Чување и заштита библиотечке грађе.

У оквиру својих основних делатности библиотека обавља и следеће послове:

- Пружа библиографске информације и све видове информационе делатности, како корисницима библиотеке, тако и осталим библиотекама, организацијама и појединцима;
- Информише кориснике о начину коришћења информационих извора, нарочито о приступу страним стручним информацијама, унапређује електронске информације и информише о коришћењу страних издања;
- Врши међубиблиотечку позајмицу, размену и замену публикација;
- Доставља податке о свом раду Универзитетској библиотеци, као матичној за високошколске библиотеке, а на основу законских и других прописа;
- Сарађује са осталим високошколским библиотекама у земљи и иностранству;
- Прати домаћу и инострану издавачку делатност из сродних области које се изучавају у школи;
- Врши ревизију Библиотеке која се обавља на 10 година. Ревизија приновљене грађе обавља се једном годишње, на крају календарске године. Ревизија свеукупног фонда Библиотеке обавља се у летњим месецима, а према прописима предвиђеним Законом о библиотечкој делатности
- У изузетним ситуацијама библиотека припрема предлог за отпис расходованог библиотечког материјала. Одлуку о расхоровању библиотечког материјала доноси Савет Школе.

Библиотеком управља помоћник директора за Издавачку делатност и библиотеку и шеф библиотечке и издавачке делатности. У библиотеци су запослена два библиотекара и један књижник. Библиотекари поседују библиотечку лиценцу (Прилог 9.4. Лиценце библиотекара).

Године 2009. уведен је информациони систем за пословање библиотеке. Систем подржава све функције које су потребне за рад библиотекара, као што су евиденција и управљање књигама и евиденција чланова библиотеке.

Издавачка делатност БПШ регистрована је 1999. године у Привредном суду у Београду у оквиру уписа у судски регистар промене имена школе и усклађивања са Законом о високом образовању и са Законом о класификацији делатности у образовној установи. Програм издавачке делатности односи се само на домаће публикације.

Ова делатност обухвата издавање уџбеничке литературе, повремених стручних публикација и другог штампаног материјала. Од уџбеничке литературе издају се основни уџбеници, помоћни уџбеници (збирке, практикуми, таблице, речници, тестови) и скрипта.

Сва питања у вези са припремом и штампом уџбеничке литературе и осталих штампаних публикација, као и другог материјала, регулисана су Правилником о издавачкој делатности (Прилог 9.5. Правилник о издавачкој делатности).

Све публикације имају рецензента, стручњака за област која је предмет публикација. Такође, сходно Закону о издаваштву, имају ISBN број, одштампану каталогизацију у сарадњи са Народном библиотеком Србије, као и утиснут бар код на задњој страни корица.

Београдска пословна школа – Висока школа струковних студија обезбеђује студентима уџбенике и друге наставне материјале неопходне за савлађивање градива у потребном обиму и на време. Основна литература се обезбеђује пре почетка сваког семестра, а студенти имају могућност да додатну литературу обезбеде у оквиру библиотеке. За потребе студената издваја се у библиотечки фонд БПШ – ВШСС по 5 примерака сваке одштампане публикације.

Наставни материјал која се користи у наставном процесу у БПШ-ВШСС испуњава следеће захтеве:

- Савремене и тачне информације;
- Јасно је и разумљиво изложен;
- Одговарајући број примера и питања у циљу лакшег савлађивања градива;
- Усклађен је са бројем ЕСПБ бодова.

Наставници БПШ-ВШСС су аутори и коаутори уџбеника и осталог наставног материјала за већину предмета који се изводе у оквиру студијских програма (Прилог 9.6. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи). За мањи број предмета као основна литература користи се литература чији су аутори са других високошколских установа у земљи или иностранству, док се на осталим предметима ова литература користи као допунска (Прилог 9.7. Однос броја уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи).

Сваке године се спроводи анкета о задовољству студената радом запослених у библиотеци (Прилог 9.8. Извештај о задовољству студената радом запослених у библиотеци). Такође, БПШ-ВШСС сваке године ради евалуацију квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса (Прилог 9.9. Извештај о вредновању општих услова студирања у БПШ-ВШСС).

б) SWOT анализа са Стандард 9

S – (Strengths): Предности	W – (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Постојање Правилника о раду библиотеке +++ - Постојање Правилника о издавачкој делатности +++ - Постојање квалитетног информационог система као основе за велики број услуга доступних студентима и запосленима +++ - Постојање адекватног простора предвиђеног за библиотеку са читоницом и компјутерске сале +++ - Радно време библиотеке са читаоницом и компјутерским лабораторијама +++ - Велики број уџбеника чији су аутори професори заспослени у БПШ-ВШСС ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна средства за проширење библиотечког фонда + - Недовољна средства за додатна информатичка средства ++ - Смањен број нових књига на годишњем нивоу у последњих неколико година ++ - Недостатак адекватне литературе за поједине предмете + - Недостатак стручних кадрова ++
O – (Opportunities): Могућности	T- (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - Успостављање сарадње са другим високообразовним и научно-истраживачким институцијама у циљу проширења библиотечког фонда +++ - Успостављање сарадње са издавачким кућама +++ - Донације за повећање библиотечког фонда и додатна информатичка средства ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна заинтересованост студената за коришћење библиотечких ресурса ++ - Ономогућен приступ електронским базама стручних часописа и пројеката услед превисоких цена +++ - Високе цене информатичких ресурса +++

ц) Предлога мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 9

- Усавршавање постојећих часописа чији је издавач Школа, што би допринело међународној препознатљивости Школе;
- Успостављање сарадње са институцијама које могу допринети унапређењу и осавремењивању библиотечког фонда и информатичких ресурса;
- Едуковање студената о начину претраживања библиотечког фонда;
- Подстицање студената на коришћење библиотеке и читаонице;
- Умрежавање са другим научно-истраживачким институцијама у циљу проширивања доступне литературе;
- Подстицање компетентности и мотивисаности запослених у библиотеци;
- Унапређење квалитета уџбеника.

д) Показатељи и прилози за Стандард 9

Прилог 9.1. Списак библиотечких јединица

Прилог 9.2. Списак свих уџбеника чији су аутори наставници запослени на високошколској установи

Прилог 9.3. Упутство за рад у библиотеци

Прилог 9.4. Лиценце библиотекара

Прилог 9.5. Правилник о издавачкој делатности

Прилог 9.6. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи

Прилог 9.7. Однос броја уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Прилог 9.8. Извештај о задовољству студената радом запослених у библиотеци

Прилог 9.9. Извештај о вредновању општих услова студирања на БПШ-ВШСС

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

Табела 9.2. Попис информатичких ресурса

Табела 9.3. Списак просторија са површином намењених за библиотеку

**СТАНДАРД 10
КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА
ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ
И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ**

СТАНДАРД 10: КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 10

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Надлежност и одговорност органа управљања и организационих целина за ненаставну подршку одређени су и усклађени са Законом о високом образовању и Статутом БПШ – ВШСС и Правилником о систематизацији послова запослених у БПШ – ВШСС.

Чланом 40. Статута дефинисани су Органи Школе и то:

1. Орган управљања;
2. Орган пословођења;
3. Стручни органи;
4. Студентски парламент.

Орган управљања БПШ – ВШСС је Савет Школе, док је орган руковођења и пословођења БПШ – ВШСС директор. Стручни органи БПШ – ВШСС су одређени чланом 63. Статута БПШ – ВШСС и то су:

- 1) Наставно веће;
- 2) Веће студијских програма
- 3) Катедре;
- 4) Колегијум;
- 5) Одбор за квалитет.

БПШ–ВШСС обезбеђује менаџменту Школе и ненаставном особљу перманентно образовање и стручно усавршавање.

Управљачка структура детерминисана је искључиво законом и актима Школе, тј. све одлуке из домена своје надлежности Школа доноси уз поштовање принципа законитости. Оваква структура обезбеђује стратешко плански обликовано, дугорочно и активно управљање Школом, дефинисано кроз програме интерних и екстерних праваца развоја Школе.

Наглашавањем значаја квалитета постиже се повећање ефикасности на свим нивоима, доношење одлука на основу чињеница које воде остварењу циљева проистеклих из стратешког планирања и управљања.

Органи управљања и пословођења прате, евидентирају, разматрају и одговарају или предузимају одговарајуће мере у складу са добијеним предлозима и примедбама или притужбама на квалитет рада запослених.

Параметрима мерења перформанси процеса а у оквиру процеса Менаџмент БПШ – ВШСС предвиђено је мерење параметра:

- праћење постављених циљева квалитета;
- преиспитивање система управљања квалитетом;
- одлуке и мере преиспитивања система управљања квалитетом;
- задовољство запослених БПШ – ВШСС.

б) SWOT анализа

У циљу препознавања предности, слабости, могућности и опасности у области квалитета управљања високошколском установом и квалитета ненаставне подршке периодично се спроводи SWOT анализа, на основу које се предлажу мере за унапређење квалитета, кроз елиминисање слабости, а у циљу побољшања квалитета организације и управљања високошколском установом.

S – (Strengths): Предности	W – (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Прецизно дефинисане надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа +++ - Статутом БПШ-БШСС дефинисана је организациона структура +++ - Спровode се анкете о квалитету рада стручних служби и ненаставне подршке ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна укљученост студената у оцењивање квалитета рада свих управљачких органа +++ - Недовољно прецизно дефинисани услови за напредовање ненаставног особља ++
O – (Opportunities): Могућности	T- (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - Креирање или придруживање програмима за стално усавршавање и образовање ненаставног особља +++ - Стално побољшавање и дорада софтвера за квалитетнији и ефикаснији рад стручних служби и ненаставне подршке ++ - Транзиција ка процесној организационој структури + 	<ul style="list-style-type: none"> - Непримењивање корективних и подстицајних мера може смањити мотивацију запослених у стручним службама и ненаставној подршци ++ - Може се десити да дефинисана организацији не покрива најбоље стварне потребе ++

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10

- Интензивније укључивати студенте у оцењивање квалитета рада свих управљачких органа.
- Вршити континуирано усавршавање ненаставног особља у складу са програмом усавршавања.
- Доследно примењивати корективне и подстицајне мере.

- Наставити са побољшавањем услова рада запослених у стручним службама и ненаставној подршци обезбеђивањем адекватног простора, набавком савремених средстава за рад и побољшањем техничких услова рада.
- Вршити систематску проверу ефикасности организационе структуре која је дефинисана општим актима и по потреби је прилагођавати.

г) Показатељи и прилози за стандард 10

БПШ-ВШСС, на основу свега изложеног, испуњава захтеве Стандарда 10, имајући у виду да се интензивно и на више начина бави побољшањем управљања високошколском установом и квалитета ненаставне подршке. То је додатно подржано чињеницом, да је препозната потреба и извршено преиспитивање и допуна Стратегије обезбеђења квалитета, како би дала прецизнији оквир за дефинисање будућих акционих планова и њихово доследно спровођење.

Прилог уз Стандард 10

Прилог 1. Организациона шема БПШ – ВШСС

Прилог 2. АНК-6 Анкета за оцењивање задовољства студената стручним службама

СТАНДАРД 11 КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

СТАНДАРД 11: КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 11

Београдска пословна школа – Висока школа струковних студија налази се у Улици краљице Марије 73 у Београду. Квалитет простора и опреме је у складу са стандардима високообразовног система у Републици. БПШ-ВШСС континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на основним и специјалистичким струковним студијама.

Просторне капацитете чине: амфитеатри, слушаонице, вежбаонице, комјутерске лабораторије, библиотека, читаоница, наставнички кабинети, наставничка зборница, простор за Студентски парламент, канцеларије за ненаставно особље и остало. Укупна површина свих просторија износи 12.141м² (Табела 11.1. Укупна површина са површином објеката). Сходно томе, може се закључити да БПШ-ВШСС обезбеђује више од 2м² по студенту, што је прописано стандардом. Простор је у власништву Републике Србије, а кориник је БПШ-ВШСС.

За квалитетно извођење наставног процеса и рад наставног и ненаставног особља БПШ-ВШСС је обезбедила одговарајућу и савремену техничку и другу опрему (Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду и Прилог 11.2. Извод из књиге основних средстава БПШ-ВШСС).

БПШ – ВШСС у свом саставу поседује и просторију која омогућава студентима и запосленима да обављају фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање ЦД и ДВД материјала. БПШ-ВШСС поседује девет комјутерских лабораторија које су студентима доступне 12h дневно и оне обезбеђују 191 место за студенте. Сви амфитеатри, слушаонице и вежбаонице су опремљене рачунарима и пројекторима за извођење наставе и имају приступ Интернету. Кабинети наставника и сарадника опремљени су са 115 рачунара, док запослени у службама користе 70 рачунара.

Сталан приступ разним информацијама у електронском облику обезбеђен је студентима, наставницима и запосленима. (Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе).

Одбор за квалитет континуирано прати квалитет простора и опреме (Прилог 11.3. Извештај о вредновању општих услова студирања на БПШ-ВШСС).

б) SWOT анализа

S – (Strengths): Предности	W – (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Усклађеност просторних капацитета и броја студената +++ - Савремена опрема за извођење наставног процеса +++ - Опремљеност компјутерима +++ - Компјутерске лабораторије доступне студентима 12h дневно +++ - Обезбеђен бежични Интернет ++ - Простор намењен раду Студентског парламента ++ - Услови за научно-истраживачки рад +++ - Могућност увођење студијских програма на даљину ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољан број научних и стручних база +++ - Недовољно новчаних средстава за набавку техничке и специфичне опреме ++ - Недовољно новчаних средстава за приступ научним и стручним базама ++
O – (Opportunities): Могућности	T- (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - Примена нових технологија у настави +++ - Успостављање сарадње са институцијама у циљу приступа научним и стручним базама +++ - Донације у виду техничке и специфичне опреме ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Високи трошкови претплате научним и стручним базама +++ - Високе цене набавке техничке и специфичне опреме +++ - Трошкови одржавања зграде ++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11

- Праћење савремених трендова и увођење додатне, савремене информатичке опреме у наставни процес.
- Већа улагања у информатичку опрему.
- Пријављивање за донаторске програме.
- Иницирање и развијање сарадње са институцијама у земљи и иностранству.

д) Показатељи и прилози за стандард 11

Прилог 11.1. Извод из књиге основних средстава БПШ-ВШСС

Прилог 11.2. Извештај о вредновању општих услова студирања на БПШ-ВШСС

Табела 11.1. Укупна површина Школе са површином објеката (амфитеатри, слушаонице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

СТАНДАРД 12 ФИНАНСИРАЊЕ

СТАНДАРД 12: ФИНАНСИРАЊЕ

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 12

Београдска пословна школа – Висока школа струковних студија обезбеђује финансијска средства неопходна за реализацију наставе, научно-истраживачки и стручни рад. Школа се финансира из два извора финансирања:

- Буџетских средстава и
- Сопствених средстава која обухватају средства по основу школарина и накнада које плаћају студенти, пружање услуга трећим лицима, поклони, донације, спонзорства и други извори стицања прихода у складу са Законом.

Финансирање БПШ-ВШСС дефинисано је следећим прописима:

- Законом о високом образовању;
- Законом о буџетском систему.

У 2015. години БПШ-ВШСС имала је веће учешће сопствених прихода у односу на буџетско финансирање – средства финансирана из буџета учествовала су са 15.28% у укупном приходу БПШ-ВШСС, док су сопствена средства износила 84,72%.

БПШ – ВШСС располаже финансијским средствима довољним за ефикасну подршку извођењу студија.

Средства буџета су дозначена према предвиђеној динамици и употребљавају се наменски у складу са финансијским планом. Средства добијена од самофинансирајућих студената и други сопствени приходи користе се у складу са финансијским планом и покривају расходе неопходне за обављање делатности.

Зараде у БПШ – ВШСС су стимулативне за запослене и посебна пажња се поклања стручном и професионалном усавршавању.

У протеклом периоду су уложена планирана средства за инвестиције неопходне за обављање делатности.

Параметрима мерења перформанси процеса, а у оквиру процеса *Управљање ресурсима* предвиђено је мерење параметра:

- спровођење активности према годишњем финансијском плану (извор информација је годишњи финансијски план).

Начин трошења финансијских средстава је јаван и транспарентан. Пре почетка сваке календарске године, Савет Школе на предлог Наставног већа усваја Финансијски план за наредну календарску годину, а сагласно позитивним прописима (до краја фебруара наредне године) и финансијски извештај за претходну календарску годину.

б) SWOT анализа

S – (Strengths): Предности	W – (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Дугорочна финансијска стабилност Школе +++ - Компетентни кадрови +++ - Конкурентна цена школарина +++ - Јавност и транспарентност финансирања ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Високи стални трошкови Школе +++ - Немогућност учествовања на пројектима Министарства просвете, науке и технолошког развоја +++
O – (Opportunities): Могућности	T- (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - Проналажење нових извора финансирања ++ - Акредитовање студијских програма на даљину ++ - Акредитовање студијских програма на енглеском језику ++ - Реализација пројеката у сарадњи са привредом ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Економска ситуација у земљи +++ - Демографска кретања у земљи +++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 12

- Акредитовање студијских програма на енглеском језику и/или студијских програма на даљину.
- Смањење фиксних трошкова Школе.
- Учешће на донаторским и комерцијалним пројектима.
- Развијање сопствених програма који би се могли понудити тржишту.

д) Показатељи и прилози за стандард 12

Прилог 12.1. Финансијски план

Прилог 12.2. Финансијски извештај за претходну календарску годину

**СТАНДАРД 13
УЛОГА СТУДЕНАТА У
САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ
КВАЛИТЕТА**

СТАНДАРД 13: УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 13

Београдска пословна школа – Висока школа струковних студија обезбеђује учешће студената у раду Одбора за квалитет (Прилог 13.1. Одлука о члановима Одбора за квалитет). У Одбор за квалитет укључени су представници свих година студија. Студенти су и чланови Савета Школе, и по потреби Наставног већа. Учешће студената у органима Школе гарантовано је Статутом Школе, Правилником о квалитету и Стратегијом обезбеђења квалитета (Прилог 13.2. Одлуке које потврђују учешће студената у самовредновању и провери квалитета).

БПШ-ВШСС редовно спроводи анкетање студената. Приликом уписа у прву годину студија, студенти попуњавају анкету како би исказали своје ставове, мишљења и утиске стечене приликом уписа у прву годину студија (Прилог 13.3. Извештај о спроведеним анкетама).

Током наставног процеса, студенти узимају активно учешће исказивањем својих ставова по питањима организације наставе, метода рада, садржаја наставног предмета, остварености очекивања предметом и оцењивањем наставника (Прилог 13.4. Извештај о спроведеним анкетама). Сваке године у децембру и мају спроводи се евалуација рада наставног особља од стране студената. Једном годишње, у мају, студенти оцењују задовољство студијским програмима и општим условима студирања (Прилог 13.5.Извештај о спроведеним анкетама).

Дипломирани студенти, такође износе своје мишљење о студијама и условима студирања приликом преузимања уверења о дипломирању (Прилог 13.6. Извештај о спроведеним анкетама).

Обрадом наведених анкета, долази се до информација на основу којих се предузимају активности на унапређењу процеса наставе и повећању задовољства студената.

Циљ БПШ – ВШСС је стално повећање задовољства својих студената који ће знањем промовисати Школу у модерну институцију. Школа тежи ка континуираном унапређењу комуникације са студентима. Пракса Школе је награђивање студената као подстицај даљем усавршавању.

У циљу мотивације студената и примене њиховог стеченог теоретског знања, БПШ – ВШСС организује стручне скупове на којима студенти презентују своје радове на одређену тему. Том приликом најбољи радови се награђују.

Очекивани резултати:

- Студент, као активни чинилац, исказивањем својих ставова, учествује у креирању и повећању квалитета процеса образовања.
- Развијање свести студента да је део процеса, а не његов објекат.
- Неговање конструктивне комуникације.

- Повећање самопоштовања и самопоуздања студената, као и остваривање њихових потенцијала.

Тешкоће у реализацији циљева

- Пасивност студената струковних школа чији су мотиви студија стицање знања и вештина неопходних за брзо професионално ангажовање, а не шире друштвено деловање.
- Социјална апатија у општој јавности.

Студентски парламент је орган БПШ-ВШСС преко кога студенти остварују своја права и штите своје интересе у Школи, у складу са Законом. Рад Студентског парламента је јаван (Прилог 13.7. Извештај о раду Студентског парламента). Студентски парламент има Статут којим уређује своју организацију, начин рада и друга питања значајна за свој рад (Прилог 13.8. Статут Студентског парламента). Студентски парламент решава следећа значајна питања за свој рад:

- Питања везана за наставу и испите;
- Питања за студентски стандард;
- Питања за домаћу и међународну сарадњу;
- Питања за стручно усавршавање и праксу;
- Питања за односе с јавношћу.

б) SWOT анализа

S – (Strengths): Предности	W – (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Учешће студената у Одбору за квалитет +++ - Учешће студената у управљачким и стручним органима Школе +++ - Учешће студената у процесу самоевалуације и провере квалитета +++ - Деловање Студентског парламента +++ - Редовно проверавање ставова и мишљења студената о наставном и ненаставном особљу, студијама и општим условима студирања +++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна информисаност студената о значају процеса обезбеђења квалитета ++ - Неодовољна мотивисаност студената за учешће у процесу евалуације и унапређења квалитета ++ - Необјективност студената у процесу евалуације + - Велики број анкета и питања који утичу на то да се студенти не удубљују у оцењивање ++

О – (Opportunities): Могућности	Т- (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - Сарадња са домаћим и иностраним институцијама у циљу размене искустава ++ - Развијање сарадње са дипломираним студентима како би се добиле информације у циљу побољшања квалитета студијских програма +++ - Организовање семинара како би се студентима објаснио значај процеса евалуације и унапређења квалитета ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна компетентност студената за учешће у управљачким и стручним органима Школе ++ - Економска и друштвена криза у земљи +

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13

- Едуковање студената о значају процеса евалуације и унапређења квалитета.
- Подстицање свих студената да самостално дају предлоге и сугестије у вези са унапређењем квалитета рада наставника и наставног процеса.
- Едуковање студената о раду Студентског парламента.
- Подстицање студената представника у управљачким и стручним органима Школе да квалитетније заступају интересе студената.
- Коришћење софтвера у процесу анкетирања.

д) Показатељи и прилози за стандард 13

Прилог 13.1. Одлука о члановима Одбора за квалитет

Прилог 13.2. Одлуке које потврђују учешће студената у самовредновању и провери квалитета

Прилог 13.3. Извештај о спроведеним анкетама

Прилог 13.4. Извештај о раду Студентског парламента

Прилог 13.5. Статут Студентског парламента

**СТАНДАРД 14
СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И
ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА**

СТАНДАРД 14: СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

а) Опис стања, анализа и процена стандарда 14

БПШ-ВШСС је усвајањем Стратегије обезбеђења квалитета, Политике квалитета, Правилника о стандардима и поступцима обезбеђивања и самовредновања квалитета, као и избором чланова Одбора за квалитет, сталним или повременим комисијама, обезбедила институционалне оквире за спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета.

Систематска контрола појединих сегмената обезбеђења квалитета врши се у циљу сталног унапређења пре свега основног, а потом и свих других процеса БПШ-ВШСС. Један од основних и најстаријих инструмената за евалуацију наставног процеса јесу анонимне студентске анкете, којима се студенти позивају да искажу своје ставове, мишљење и задовољство како наставницима и сарадницима, тако и свим процесима наставне подршке. Осим кроз студентске анкете, студенти имају улогу у процесу самовредновања узимањем учешћа у раду органа задужених за процес самовредновања (Савет, Одбор за квалитет, Наставно веће, и по потреби и друге комисије).

БПШ-ВШСС је обезбедила услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.

БПШ-ВШСС обезбеђује повратне информације од послодаваца о компетенцијама дипломираних студената, које представљају полазни оквир за унапређење студијских програма. Процедуром система квалитета Мерења и анализе (П-3003) дефинисан је начин обезбеђивања повратних информација о компетенцијама студената. Како би обезбедила потпуније повратне информације од послодаваца, имајући у виду да се анкетирање у компанија заснива на добровољној бази и како би те информације биле доступније, БПШ-ВШСС је унапредила поступак анкетирања и саме анкетне упитнике (АНК 6) и отпочела покретање алумни клуба, намењеног дипломираним студентима. БПШ-ВШСС обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета.

БПШ-ВШСС најмање једном у три године спроводи поступак самовредновања и провере нивоа квалитета, током којег проверава спровођење утврђене Стратегије и поступака за обезбеђење квалитета и достигнути ниво остваривања утврђених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима обавезно је укључивање резултата анкетирања студената. Интерне провере система менаџмента квалитета, предвиђене да се спроводе једном годишње, планиране су Акционим планом имплементације и сертификације стандарда ИСО 9001.

Са резултатима самовредновања Школа упознаје наставнике и сараднике, путем катедри и стручних органа, студенте преко студентских организација као и Комисију за акредитацију и проверу квалитета и ширу јавност објављивањем извештаја о самовредновању на сајту БПШ-ВШСС. Сви наставници, сарадници и ненаставно

особље упознати су са новоуспостављеним системом квалитета и активностима потребним за сертификацију по стандарду ИСО 9001.

Параметрима мерења перформанси процеса, а у оквиру процеса Систем менаџмента квалитета (QMS) предвиђено је мерење параметара:

- број ефективних превентивних мера;
- редовно спровођење интерних провера;
- израда/модификација одобрених докумената система квалитета;
- жалбе корисника;
- задовољство корисника/студената;
- број ефективних корективних мера.

Параметрима мерења перформанси процеса, а у оквиру процеса Менаџмент БПШ-ВШСС предвиђено је мерење параметара:

- праћење постављених циљева квалитета;
- преиспитивање система управљања квалитетом;
- одлуке и мере преиспитивања система управљања квалитетом.

Преиспитивањем и унапређењем структуре и садржаја докумената система квалитета, унапређује се и поступак систематског праћења и проверавања квалитета. Последњим поступком ревизије докумената система квалитета, који је у току, унапређена је процедура обезбеђивања квалитета путем докумената:

- Наставни процес – Теоријска и практична настава
- Студентски сервис
- Мерења и анализе
- Реализација стручне праксе студената

Свакодневним ажурирањем садржаја сајта Школе, односно презентације Школе на интернету, постигнут је циљ да студенти и остала заинтересована лица буду благовремено информисани о реализацији наставног процеса и осталим активностима Школе.

б) SWOT анализа

У циљу препознавања предности, слабости, могућности и опасности у области систематског праћења и периодичне провере квалитета, у одређеним временским интервалима се спроводи SWOT анализа, на основу које се предлажу мере за унапређење квалитета, кроз елиминисање слабости, а у циљу побољшања поступка провере и унапређења квалитета у БПШ-ВШСС.

S – (Strengths): Предности	W – (Weaknesses): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> - Велики број анкета за испитивање ставова и мишљења, као и оцењивање задовољства студената +++ - Унапређени поступци анкетирања и анкетни упитници +++ - Свакодневно ажурирање садржаја интернет странце БПШ-ВШСС ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна заинтересованост и објективност у испуњавању студентских анкета ++ - Недовољна комуникација са појединим послодавцима или дипломираним студентима, у погледу процене квалитета стечених компетенција дипломираних студената+++ - Недовољно средстава за сарадњу и размену искустава о процесу провере квалитета са страним високошколским установама +++
O – (Opportunities): Могућности	T- (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> - Постојање квалитетних информационих система и алата за систематско прикупљање и обраду података ++ - Унапређење успостављене сарадње са другим високошколским установама на европском образовном простору, са циљем размене искустава о институционалним оквирима за систематско праћење, периодичну проверу и унапређивање квалитета, у свим областима обезбеђења квалитета ++ 	<ul style="list-style-type: none"> - Недовољна мотивисаност запослених за спровођење провера квалитета и корективних мера, имајући у виду да је то додатна пословна активност + - Недовољно примера добре праксе квалитета високошколских институција у иностранству у погледу спровођења периодичних провера +

в) Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14

- ◆ Подизање свести код студената о значају системског праћења и периодичне провере квалитета, кроз исказивање њиховог мишљења, ставова и задовољства путем анкета;
- ◆ Интензивније коришћење информационих система и алата у циљу систематичног прикупљања података и њиховог анализирања ради утврђивања и спровођења ефективних корективних мера и континуираног побољшања квалитета;
- ◆ Проналажење адекватних начина мотивисања запослених за интензивније учествовање у процесу праћења и контроле квалитета, који осим постојећих периодичних провера, подразумевају и самоиницијативно покретање корективних мера чији је циљ унапређење квалитета процеса у којем су ангажовани;
- ◆ Испитивање могућности интензивније сарадње са високошколским институцијама у иностранству у циљу унапређења поступка праћења и провере квалитета;
- ◆ Унапређивање комуникације са Националном службом за запошљавање, послодавцима и дипломираним студентима, како би се дошло до прецизније процене квалитета стечених компетенција дипломираних студената;

г) Показатељи и прилози за стандард 14

БПШ-ВШСС, на основу свега изложеног, испуњава захтеве Стандарда 14, имајући у виду да се периодично и на више начина врши праћење и проверавање обезбеђења квалитета. У наредном периоду, неопходно је наставити са проверама квалитета, као и са имплементацијом нових, ажурираних и унапређених поступака и упутстава за обезбеђење и проверу квалитета.

Прилог 14.1. Сајт Београдске пословне школе – Високе школе струковних студија

У Београду,
27.4.2016. год.

Директор БПШ-ВШСС

проф. др Ђуро Ђуровић